

FELÜGYELETI HÍREK

Közlemény	2
Tájékoztató a Felügyelet 2010. I. negyedévi panaszkezelési tevékenységéről	2
Tájékoztató a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépőkről	9
Tájékoztató a pénztártagok számára küldendő tárgyévi számlaértesítőről	11
Többlettőke kell az idős használt járműveket finanszírozóknak	11
Módosult a Validációs Kézikönyv II. kötete	12
Tájékoztató a 7/2009. számú vezetői körlevélben előírt adatszolgáltatás változásáról	12

PIACI TÜKÖR

Felügyeleti bírság és közérdekű kereset indítása újabb két pénzügyi vállalkozással szemben	13
Tájékoztató a Franciaország területén szolgáltatást nyújtó pénzügyi és pénzforgalmi intézmények számára	13
Tőkepiaci összefoglaló	14

FOGYASZTÓVÉDELEM

„Hitelek” címmel ingyenes tájékoztató kiadvány a GVH–MNB–PSZÁF támogatásával	17
A pénzügyi fogyasztóvédelem aktualitásai	17

NAGYÍTÓ

A bankcsoportoknál lefolytatott 2009-es SREP vizsgálatok főbb tapasztalatai	20
---	----

EURÓPAI UNIÓ

Megjelent a CEBS 2009. évi éves jelentése	26
CEBS iránymutatás az instrumentumokra vonatkozóan	29
CEBS jelentés a javadalmazási politikákra vonatkozó magas szintű alapelveinek nemzeti végrehajtásáról	30
CEBS módszertan a harmadik országok titoktartási rendelkezései egyenértékűségének felmérésére	30
CEBS iránymutatás a kollégiumok operatív működésére	31
Megjelent a CEIOPS éves jelentése	31

NEMZETKÖZI KITEKINTŐ

A Monitoring Csoport az IFAC irányítási reformjának eredményességére vonatkozó felméréséről	36
---	----

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

JOGI IRÁNYTÚ

Pénzpiaci állásfoglalások	39
Tőkepiaci állásfoglalások	39
Pénztári állásfoglalások	39
Biztosítási állásfoglalások	39

Közlemény

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2009. éves jelentésének 2010. június 28-ai, nagy többséggel történt parlamenti elfogadását követően, hivatkozással a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény („Psztv”) 13. § (1) bekezdés c) pontjára a miniszterelnök útján 2010. június 30-ai hatállyal benyújtottam lemondásomat a köztársasági elnöknek.

Pénzügyi szakemberként rendkívül nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy az elmúlt évet a Felügyelet élén tölthettem. Úgy gondolom, hogy ez az év sem a hazai gazdaság, sem azon belül a pénzügyi szektor, de az ügyfelek számára sem volt könnyű, ennek ellenére a pénzügyi rendszer stabilan töltötte be szerepét a gazdaság működésében. Megítélésem szerint ebben az időszakban a Felügyelet szakmai munkájában a törvényi szabályozási környezet változásai és a belső átalakítások következtében sikerült komoly minőségi javulást elérni. Erősödött a pénzügyi intézmények ügyfeleinek védelme, szorosabbá vált a kulcsfontosságú pénzügyi csoportok működésének felügyelete, időben sikerült fellépni több olyan szervezettel szemben, amelyek jogsértő magatartásukkal a pénzügyi piacok átlátható működését zavarták, vagy ügyfeleik érdekeit széles körben sértették. Megszilárdult a Felügyelet függetlensége, a kormányzat, az MNB és a PSZÁF részvételével létrejött és folyamatosan működött a pénzügyi rendszer stabilitás-értéért végzett feladataik összehangolására létrehozott Pénzügyi Stabilitási Tanács.

Az egy évvel ezelőtti kinevezésemet megelőző nyilvános parlamenti meghallgatások során a közvélemény számára is egyértelműen jeleztem, hogy elnöki megbízatásomat nem politikai, hanem független, szakmai feladatnak tekintem. Munkám során mindvégig ennek megfelelően jártam el, ennek elismerése, hogy a Felügyelet jelentését a Parlament képviselői 88 százalékos többséggel fogadták el. Tekintettel arra, hogy a hatályos törvényi szabályozással összhangban 6 éves időszakra szóló kinevezésem 2009 nyarán kevesebb, mint egy évvel a közelgő választások előtt történt, úgy tartottam tisztességesnek, hogy az újonnan megalakult kormány számára lemondásommal megteremtsem a lehetőséget arra, hogy a továbbiakban az általa jelölt szakember irányíthassa a Felügyelet munkáját. A Felügyelet 2010. január 1. óta a kormánytól független, az Országgyűlés ellenőrzése alá rendelt autonóm államigazgatási szerv, ugyanakkor törvény által szabott feladatai hatékony ellátásához, a szükséges gazdaságpolitikai és pénzügyi szabályozási koordinációban való részvételhez véleményem szerint a Felügyelet vezetésének szüksége van a mindenkor kormány bizalmára.

Budapest, 2010. június 29.

Dr. Farkas Ádám
elnök

[Közlemény](#)

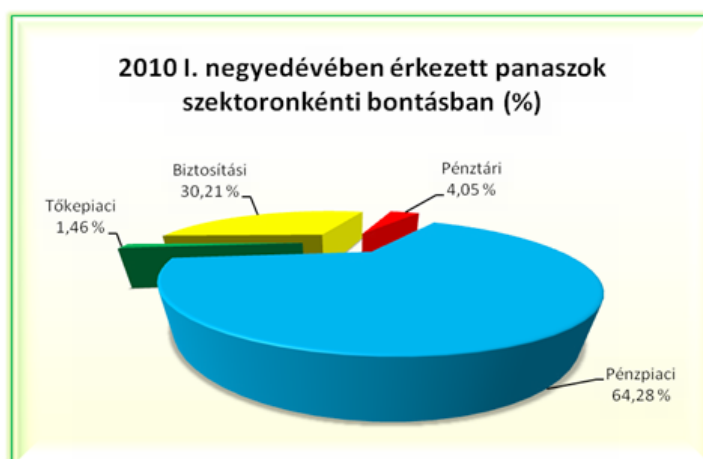
Tájékoztató a Felügyelet 2010. I. negyedévi panaszkezelési tevékenységéről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) minden negyedévben megjelenteti honlapján a hozzá beérkezett írásbeli és szóbeli panaszok statisztikáját, amelyet rövid elemzéssel, a főbb panaszok jegyeinek összefoglalásával is kiegészít. A Felügyelet célja e kezdeményezéssel is a piac átláthatóságának növelése, a fogyasztók és a pénzügyi szféra valamennyi szereplőjének hatékonyabb tájékoztatása.

1. A FOGYASZTÓI BEADVÁNYOK ALAKULÁSA

2010 I. negyedévre vonatkozóan a fogyasztói beadványok alakulását – összehasonlítva az előző negyedév és az előző év hasonló időszak adataival – az alábbi táblázat foglalja össze:

Szektorok	2009. I. negyedév		2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.	2010. I. né./ 2009. I. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %	változás %
Pénzpiaci	2 045	65,1%	1 664	60,8%	2 032	62,8%	122,1%	99,4%
Tőkepiaci	90	2,9%	39	1,4%	46	1,4%	117,9%	51,1%
Biztosítási	764	24,3%	706	25,8	955	29,5%	135,3%	125,0%
Pénztári	161	5,1%	111	4,1%	128	4,0%	115,3%	79,5%
Máshová sorolt ügyek	82	2,6	217	7,9%	74	2,3%	34,1%	90,2%
Összesen	3 142	100,0%	2 737	100,0%	3 235	100,0%	118,2%	103,0%

A panaszok száma a múlt év azonos időszakához képest gyakorlatilag nem változott, míg az előző negyedévhez viszonyítva 18,2 %-os növekedést mutat.

Az elmúlt negyedévhez hasonlítva az összes szektor tekintetében panaszszám-emelkedés volt tapasztalható, jelentősebb növekedés a pénzpiaci és a biztosítási szektor esetében jelentkezett.

A tárgynegyedévben csupán a biztosítási szektornál fordult elő, hogy mind az előző év azonos időszakához, mind a múlt negyedévhez viszonyítva is panaszszám-növekedés mutatkozott.

A pénzpiaci szektort érintő panaszok száma az előző negyedévhez képest jelentős növekedést mutatott (+ 22,1 %), azonban az előző év azonos időszakát alapul véve gyakorlatilag nem változott.

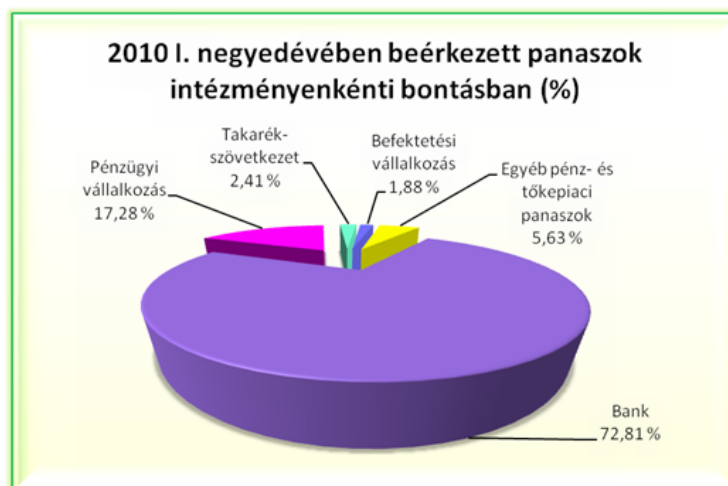
A tőkepiaci panaszok száma a múlt negyedévhez képest nem mutat statisztikailag releváns változást, azonban az egy évvel korábbi állapothoz viszonyítva a szektorra érkezett panaszok száma és a szektor összes panaszon belüli részaránya egyaránt közel a felére mérséklődött.

A pénztári szektor esetében az egy évvel korábbi azonos időszakhoz viszonyítva 20,5 %-os csökkenés, az előző negyedévhez képest viszont 15,3 %-os növekedés érzékelhető.

2. PÉNZ- ÉS TŐKEPIACI BEADVÁNYOK

2.1 PÉNZ- ÉS TŐKEPIACI BEADVÁNYOK ALAKULÁSA INTÉZMÉNYTÍPUSONKÉNT

Intézmény- típusok	2009. I. negyedév		2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.	2010. I. né./ 2009. I. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %	változás %
Bank	1 669	78,2%	1 231	72,3%	1 513	72,8%	122,9%	90,7%
Pénzügyi vállalkozás	316	14,8%	315	18,5%	359	17,3%	114,0%	113,6%
Takarékszövetkezet	43	2,0%	45	2,6%	50	2,4%	111,1%	116,3%
Befektetési vállalkozás	34	1,6%	21	1,2%	39	1,9%	185,7%	114,7%
Egyéb pénz- és tőkepiaci panaszok	73	3,4%	91	5,3%	117	5,6%	128,6%	160,3%
Pénz- és tőkepiac összesen	2 135	100,0%	1 703	100,0%	2 078	100,0%	122,0%	97,3%

A tárgynegyedévben a pénzpiaci szektor minden intézménycsoport panaszszám-statisztikáját tekintve növekedés volt tapasztalható az előző negyedévhez képest. 2010 I. negyedévében a legtöbb panasz továbbra is a bankokra érkezett (72,8 %). Figyelemreméltó, hogy ismét a pénz- és tőkepiaci szektoron belül az összességében kisebb volumenű pénzügyi vállalkozásokra érkezett a panaszok 17,3 százaléka. Emellett jelentős az egyéb kategóriába sorolt pénz- és tőkepiaci panaszszám. Ennek keretében figyelemmel kísérjük például a nem felügyelt intézmények közé tartozó fogyasztói csoportszervező társaságokkal szembeni bejelentéseket, amelyek az egyéb kategória mintegy felét (46,2 %) tették ki a vizsgált időszakban.

2.2 PÉNZ- ÉS TŐKEPIACI SZEKTORT ÉRINTŐ BEADVÁNYOK SZOLGÁLTATÁSI ÁGANKÉNTI MEGOSZLÁSA

Szolgáltatástípusok			2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.
			darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %
Hitelezés összesen			1 051	61,7%	1 272	61,2%	121,0%
Hitelezés összesen	Általános hitelezés		246	14,4%	308	14,8%	125,2%
	Áruhitel		34	2,0%	34	1,6%	100,0%
	Folyószámlahitel		10	0,6%	15	0,7%	150,0%
	Gépjárműhitel		151	8,9%	183	8,8%	121,2%
	Hitelkártya		86	5,0%	141	6,8%	164,0%
	Jelzálog alapú szabad felhasználású hitel	deviza	129	7,6%	145	7,0%	112,4%
		forint	34	2,0%	37	1,8%	108,8%
	Lakáshitel	deviza	165	9,7%	170	8,2%	103,0%
		forint	90	5,3%	77	3,7%	85,6%
	Személyi kölcsön	deviza	24	1,4%	32	1,5%	133,3%
		forint	59	3,5%	103	5,0%	174,6%
	Behajtás		23	1,4%	27	1,3%	117,4%
Lízing			44	2,6%	40	1,9%	90,9%
Folyószámla vezetés			128	7,5%	137	6,6%	107,0%
Betét konstrukciók			48	2,8%	71	3,4%	147,9%
Bankkártya műveletek			75	4,4%	46	2,2%	61,3%
Pénzforgalom összesen	átutalás		41	2,4%	56	2,7%	136,6%
	beszedés		20	1,2%	29	1,4%	145,0%
	egyéb		11	0,6%	15	0,7%	136,4%
Befektetési szolgáltatás			89	5,2%	96	4,6%	107,9%
Egyéb összesen	egyéb		165	9,7%	262	12,6%	158,8%
	fogyasztói csoport szervezés (nem pénzügyi szolg.)		31	1,8%	54	2,6%	174,2%
Pénz- és tőkepiaci szektor összesen			1 703	100,0%	2 078	100,0%	122,0%
Szektorok mindösszesen			2 737	-	3 235	-	118,2%

A pénz- és tőkepiaci panaszok jelentős része (61,2 %) – a korábbi negyedévekhez hasonlóan – a hitelezéssel volt kapcsolatos.

2.3 PANASZTÍPUSOK SZERINTI MEGOSZLÁS

Panasztípusok	2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %
Egyéb ügyviteli hibák	326	19,1%	373	17,9%	114,4%
Elszámolás, megbízás teljesítés	280	16,4%	358	17,2%	127,9%
Szolgáltatás minősége	243	14,3%	346	16,7%	142,4%
Tájékoztatási hiányosság	169	9,9%	289	13,9%	171,0%
Méltányossági kérelem	87	5,1%	127	6,1%	146,0%
Jutalék, költség, díj mértéke	143	8,4%	121	5,8%	84,6%
Törlesztőrészlet mértéke	167	9,8%	85	4,1%	50,9%
Kamatok mértéke	56	3,3%	48	2,3%	85,7%
Elő-, végtörlesztés	27	1,6%	47	2,3%	174,1%
KHR	37	2,2%	35	1,7%	94,6%
Állami támogatás	15	0,9%	35	1,7%	233,3%
Egyoldalú szerződésmódosítás	43	2,5%	31	1,5%	72,1%
Nyilvántartási hiányosság	11	0,6%	19	0,9%	172,7%
Jogosulatlan tevékenység	12	0,7%	12	0,6%	100,0%
Hozam mértéke	8	0,5%	9	0,4%	112,5%
Árfolyam	11	0,6%	3	0,1%	27,3%
Pénzügyi visszaélés	8	0,5%	3	0,1%	37,5%
Ügynöki tevékenység	6	0,4%	3	0,1%	50,0%
Elektronikus szolgáltatás	4	0,2%	3	0,1%	75,0%
Egyéb	50	2,9%	131	6,3%	262,0%
Pénz- és tőkepiaci szektor összesen	1 703	100,0%	2 078	100,0%	122,0%
Szektorok mindösszesen	2 737	-	3 235	-	118,2%

Az előző negyedévhez hasonlóan leginkább az egyéb ügyviteli hibákkal, az elszámolások, megbízások teljesítésével, illetve a szolgáltatások minőségével kapcsolatos panaszokkal fordultak az ügyfelek a Felügyelethez.

2.4 A 10 LEGNAGYOBB BEADVÁNSZÁMMAL ÉRINTETT HITELINTÉZET PANASZSZÁMA ÉS PIACI RÉSZESEDÉSE (2010. I. NEGYEDÉVES NETTÓ ESZKÖZÉRTÉK ADATOK ALAPJÁN)

Ssz.	Megnevezés	2010. I. negyedév		
		Panasz		Piaci részesedés
		darab	%	%
1.	OTP Bank	368	17,7%	21,4%
2.	Raiffeisen Bank	145	7,0%	8,3%
3.	Budapest Bank	133	6,4%	3,0%
4.	Erste Bank	129	6,2%	9,9%
5.	CIB Bank	85	4,1%	9,4%
6.	K&H Bank	80	3,8%	9,8%
7.	UniCredit Bank	68	3,3%	5,8%
8.	Citibank Fióktelepe	61	2,9%	2,4%
9.	MKB	53	2,6%	10,0%
10.	Magyar Cetelem Bank Zrt.	31	1,5%	0,3%
Összesen		1 153	55,5%	80,3%
Pénz- és tőkepiaci ágazat összesen		2 078	100,0%	100,0%
Mindösszesen (összes szektor)		3 235	-	-

A legnagyobb hitelintézetek ellen benyújtott panaszok száma 2009 IV. negyedévéhez viszonyítva 14,4 %-kal emelkedett, azonban 2009. III. negyedévéhez képest 22,2 %-kal csökkent.

3. BIZTOSÍTÓKAT ÉRINTŐ BEADVÁNYOK

3.1 BIZTOSÍTÓK ELLENI FOGYASZTÓI BEADVÁNYOK INTÉZMÉNYCSOPORTONKÉNT

Intézmény-típusok	2009. I. negyedév		2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.	2010. I. né./ 2009. I. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %	változás %
Biztosítás közvetítő	25	3,3%	38	5,4%	39	4,1%	102,6%	156,0%
Biztosító egyesület	98	12,8%	27	3,8%	20	2,1%	74,1%	20,4%
Biztosító rt.	641	83,9%	641	90,8%	894	93,8%	139,5%	139,5%
Összesen	764	100,0%	706	100,0%	953	100,0%	135,0%	124,7%

A **biztosítási szektor** esetében összességében véve, mind az elmúlt negyedévhez viszonyítva, mind az előző év azonos időszakához képest emelkedett a biztosítókra érkezett panaszok száma; előbbinél 35 %-kal, utóbbi esetében pedig a növekedés megközelítette a 25 %-ot.

A **Felügyeletre** benyújtott, a biztosító rt.-ket érintő panaszok száma mindkét időszak adataihoz képest is figyelemre méltó, közel 40 %-os panaszszám-emelkedést mutatott.

3.2 BIZTOSÍTÁSI TÁRGYÚ BEADVÁNYOK SZOLGÁLTATÁSTÍPUSONKÉNTI MEGOSZLÁSA

Szolgáltatástípus	2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %
Kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás	293	41,5%	450	47,1%	153,6%
Unit-linked életbiztosítás	91	12,9%	122	12,8%	134,1%
Lakásbiztosítás/otthonbiztosítás	111	15,7%	108	11,3%	97,3%
Hagyományos életbiztosítás	57	8,1%	61	6,4%	107,0%
Casco	39	5,5%	60	6,3%	153,8%
Hitelfedezeti életbiztosítás	26	3,7%	45	4,7%	173,1%
Egyéb vagyonbiztosítás	33	4,7%	37	3,9%	112,1%
Felelősségbiztosítás	12	1,7%	19	2,0%	158,3%
Balesetbiztosítás/betegségbiztosítás	3	0,4%	17	1,8%	566,7%
Utazási biztosítás	11	1,6%	5	0,5%	45,5%
Hiteltörlesztési célú megtakarítási életbiztosítás	3	0,4%	2	0,2%	66,7%
Kiterjesztett garancia	3	0,4%	0	0,0%	0,0%
Egyéb	24	3,4%	29	3,0%	120,8%
Összesen	706	100,0%	955	100,0%	135,3%

3.3 PANASZTÍPUSOK SZERINTI MEGOSZLÁS

Panasz típus	2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %
Egyéb ügyviteli hibák	231	32,7%	329	34,5%	142,4%
Kárügyintézés elhúzódnása	111	15,7%	140	14,7%	126,1%
Kárigény/szolgáltatási igény elutasítása	113	16,0%	137	14,3%	121,2%
Kártérítési összeg/biztosítási összeg mértéke	93	13,2%	127	13,3%	136,6%
Tájékoztatási hiányosság	70	9,9%	100	10,5%	142,9%
Díjszámítás	21	3,0%	48	5,0%	228,6%
Ügyviteli kérdések	13	1,8%	12	1,3%	92,3%
Pénzügyi visszaélés	6	0,8%	5	0,5%	83,3%
Pénzforgalom - egyéb	0	0,0%	1	0,1%	nem értelmezhető
Egyéb	48	6,8%	56	5,9%	116,7%
Összesen	706	100,0%	955	100,0%	135,3%

A tárgynegyedévben a biztosítási szektort érintő panaszok száma az előző negyedévhez képest 35,3 %-kal nőtt. A szolgáltatástípusokat tekintve a panaszok háromnegyedét a kgfb-vel, az élet- és lakásbiztosításokkal kapcsolatos ügyek teszik ki, míg a panasz típusok szerinti csoportosítás alapján hozzávetőlegesen ugyanekkora arányt képviselnek az egyéb ügyviteli hibák, illetve a kárkifizetésekkel összefüggő beadványok.

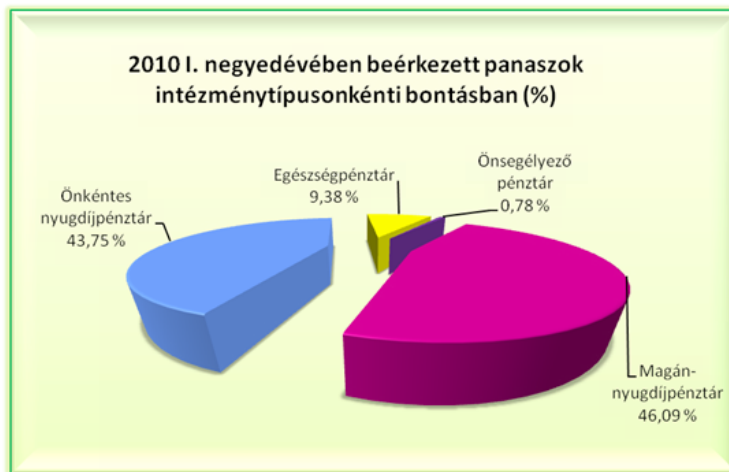
3.4 BIZTOSÍTÓK ELLENI PANASZOK SZÁMA ÉS PIACI RÉSZESEDÉSE (2010. I. NEGYEDÉVES BIZTOSÍTÁSI ÁGAK (TÁRSASÁGONKÉNTI) DÍJBEVÉTEL ADATAI ALAPJÁN)

Ssz	Megnevezés	2010. I. né. panasz		Piaci részesedés
		darab	%	%
1.	Allianz	196	20,5%	25,4%
2.	Generali-Providencia	133	13,9%	14,7%
3.	Groupama Garancia	130	13,6%	9,8%
4.	AEGON	71	7,4%	9,0%
5.	UNIQA	50	5,2%	6,4%
6.	GENERTEL	44	4,6%	0,6%
7.	WABARD	36	3,8%	0,3%
8.	Magyar Posta Biztosító és Magyar Posta Életbiztosító	30	3,1%	6,2%
9.	UNION	27	2,8%	2,8%
10.	K&H Biztosító	23	2,4%	2,7%
Összesen		740	77,5%	77,9%
Szektor összesen		955	100,0%	100,0%

4. PÉNZTÁRI SEKTORT ÉRINTŐ BEADVÁNYOK

4.1 2010. I. NEGYEDÉVBEN A PÉNZTÁRI FOGYASZTÓI BEADVÁNYOK INTÉZMÉNYTÍPUSOK SZERINTI MEGOSZLÁSA

Intézmény-típusok	2009. I. negyedév		2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.	2010. I. né./ 2009. I. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %	változás %
Magánnyugdíjpénztár	42	26,1%	67	60,4%	59	46,1%	88,1%	140,5%
Önkéntes nyugdíjpénztár	104	64,6%	38	34,2%	56	43,8%	147,4%	53,8%
Egészségpénztár	12	7,5%	5	4,5%	12	9,4%	240,0%	100,0%
Önsegélyező pénztár	3	1,9%	1	0,9%	1	0,8%	100,0%	33,3%
Összesen	161	100,0%	111	100,0%	128	100,0%	115,3%	79,5%

Az önkéntes nyugdíjpénztárakra érkezett panaszok száma nagymértékben nőtt, azonban még így is jelentősen elmaradt az előző év azonos időszakában tapasztalttól, annak csupán, mintegy 54 %-a. A múlt negyedévben magas magánnyugdíjpénztári panaszok száma a tárgynegyedévre némileg mérséklődött. A Felügyeletre érkezett pénztári panaszok esetében az előző negyedévhez képest az összes panasz tekintetében kis részarányt (9,4 %) képviselő egészségpénztári panaszok száma az egy évvel korábbi időszak szintjére emelkedett.

4.2 PÉNZTÁRI BEADVÁNYOK PANASZTÍPUSOK SZERINTI MEGOSZLÁSA

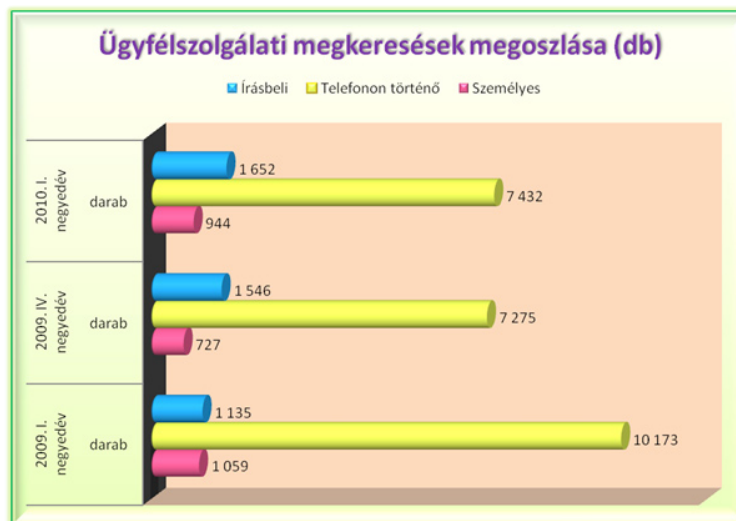
Panasztípus	2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %
Egyéb ügyviteli hibák	16	14,4%	48	37,5%	300,0%
Számlavezetés	20	18,0%	24	18,8%	120,0%
Tagsági viszony	20	18,0%	21	16,4%	105,0%
Szolgáltatás	25	22,5%	20	15,6%	80,0%
Tagszervezés	8	7,2%	4	3,1%	50,0%
Hozam	14	12,6%	1	0,8%	7,1%
Egyéb	8	7,2%	10	7,8%	125,0%
Összesen	111	100,0%	128	100,0%	115,3%

Megfigyelhető, hogy a hozammal kapcsolatos panasztevők száma és aránya lényegesen lecsökkent. A szolgáltatással összefüggő panaszok száma és aránya kisebb arányban, de szintén mérséklődött, ellenben az egyéb ügyviteli hibákkal és a számlavezetéssel összefüggő bejelentéseké növekvő tendenciát mutat.

5. ÜGYFÉLSZOLGÁLATHOZ ÉRKEZŐ MEGKERESÉSEK

A Felügyelet Ügyfélszolgálatát 2010. I. negyedévében személyesen 944, telefonon 7432, írásban 1652 ügyfél kereste meg problémájával. A megkeresések számának növekedése a személyes (+ 29,8 %) megkereséseknél szembetűnő. Az írásbeli megkereséseknél folyamatosan növekvő trend figyelhető meg.

Ügyfélszolgálati megkeresések	2009. I. negyedév		2009. IV. negyedév		2010. I. negyedév		2010. I. né./ 2009. IV. né.	2010. I. né./ 2009. I. né.
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	változás %	változás %
Személyes	1 059	8,6%	727	7,6%	944	9,4%	129,8%	89,1%
Telefonon történő	10 173	82,3%	7 275	76,2%	7 432	74,1%	102,2%	73,1%
Írásbeli	1 135	9,2%	1 546	16,2%	1 652	16,5%	106,9%	145,6%
Összesen	12 367	100,0%	9 548	100,0%	10 028	100,0%	100,0%	81,1%

Össességében véve az ügyfélszolgálathoz érkezett megkeresések száma – a személyes megkeresések növekvő száma és arány mellett – az előző negyedévhez képest gyakorlatilag nem változott.

[Panaszkezelési tájékoztató, 2010. I. negyedév](#)

Tájékoztató a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépőkről

A közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló 2009. évi LXXVII. törvényben foglaltak szerint a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépés lehetősége 2009. december 31-éig megnyílt azon magánnyugdíjpénztárak számára, akik önkéntes döntésük alapján váltak a pénztár tagjává és 2008. december 31-éig 52. életévüket betöltötték.

A törvény átmeneti rendelkezései értelmében a már társadalombiztosítási nyugellátásban részesülő pénztártagok, illetve volt pénztártagok 2009 végéig kérhették társadalombiztosítási nyugellátásuk módosítását, a pénztárság figyelmen kívül hagyásával. Ezt, amennyiben korábban pénztári szolgáltatásban részesültek akkor teheték meg, ha annak összegét a magánnyugdíjpénztár részére visszafizették.

A törvény rendelkezései szerint, a visszalépésben érintett pénztártagokat, valamint nyugellátásuk módosításában érintett személyeket a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete legkésőbb 2009. szeptember 30-áig hátréteggel ellátott levélben értesítette a visszalépés lehetőségéről, a magánnyugdíjpénztári tagság várható előnyeiről, illetve kockázatairól, továbbá a nyugellátás módosításával kapcsolatos eljárásról.

A Felügyelet összesen 122 551 pénztártag (volt pénztártag) részére küldte meg a felügyeleti értesítő levelét.

A pénztári jelentések szerint 2009. július 9-e és 2010. március 31-e közötti időszakban összesen 64.804 visszalépési kérelem, és 1.386 nyugellátás módosítására irányuló kérelem érkezett be a magánnyugdíjpénztárakhoz, melyből március 31-ig 62.059, illetőleg 1.264 kérelmet fogadtak és számoltak el. Ezek alapján megállapítható, hogy a visszalépési kérelmek mintegy 96 %-a, a nyugdíjuk módosítását kérők kérelme pedig 91 %-a megalapozott volt, elfogadták. (A végleges számításoknál és elemzésnél módszertani váltás történt ezért a jelenlegi létszám adatok a korábban publikált adatokhoz képest eltérést mutatnak.)

Az összehangolt intézkedés hatására a kiértesített pénztártagok 51,7 %-a élt a visszalépés, vagy a nyugdíjmódosítás lehetőségével.

A megjelölt időszakban elfogadott visszalépési kérelmet benyújtott pénztártagok egyéni számlájának piaci értéke 89.746.443.898 Ft volt, melyből összesen 88.814.742.027 Ft-ot adtak át a Magyar Állam részére (a különbözet a tagdíj-kiegészítés összege, mely a pénztártagot illeti meg).

A nyugellátásuk módosítását kérők esetében, az egyéni számlakövetelések összege 1.851.864.289 Ft, ebből a pénztártagok által korábban felvett és visszafizetett egyösszegű szolgáltatás tagdíj-kiegészítéssel csökkentett összege 881.497.002 Ft volt, az egyéni számlakövetelés tagdíj-kiegészítéssel csökkentett összegeként a Nyugdíjbiztosítási Alap részére 1.740.143.073 Ft-ot utaltak át. (A különbözet ez esetben, egyrészt azon pénztártagok egyéni számlakövetelésének az összege, akik a társadalombiztosítási nyugdíjazásuk

óta nem vették még igénybe a pénztári nyugdíjszolgáltatást, másrészt a tagdíj-kiegészítés összege, mely a pénztártagot illeti meg.)

A visszalépők száma és a visszautalt összeg alapján megállapítható, hogy visszalépők esetében az egy főre jutó átadott vagyon összege 1.431.134 Ft volt, míg a nyugdíjuk módosítását kérők esetében az egy főre jutó vagyon összege 1.376.695 Ft volt.

A Felügyelet megvizsgálta a 2008. december 31-ig 52. életévüket betöltött, a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépett pénztártagok létszámának megoszlását nemek szerint és magánnyugdíjpénztáranként. E szerint a visszalépők 66 %-a három nagy pénztár tagja volt. A visszalépők közül legtöbben (24,7 %) az ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárból, az AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárból (22,7%) és az OTP Magánnyugdíjpénztárból (18,3 %) léptek vissza. Az ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárból jellemzően több férfi lépett vissza, ugyanakkor az AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárban és az OTP Magánnyugdíjpénztárban a visszalépő nők létszáma volt magasabb.

Az AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárnál az eredmények értékelésénél figyelembe kell venni, hogy viszonylag sok a közszférában dolgozó tagja (az UNIQA és Egyesült Közszolgálati Nyugdíjpénztár beolvasására tekintettel), így feltehetően ezek a pénztártagok tájékozottabbak voltak a jogszabályi lehetőségek terén.

A Felügyelet megvizsgálta a visszalépett tagok létszámának megoszlását nemek szerint és megyénkénti bontásban. A legnagyobb arányú visszalépésre a várakozásnak megfelelően Budapesten és Pest megyében került sor. A legkevesebb visszalépő pénztártag pedig Csongrád és Nógrád megyében volt, ahol a pénztártagok létszáma is alacsonyabb. A visszalépők 56,5 %-a nő, 43,5 %-a pedig férfi volt.

A jelenleg 54-58 év közötti korosztály (1956-1952 között születettek) tagjai voltak a legaktívabbak a visszalépés tekintetében, ugyanis ezen korosztályokhoz tartozók tették ki az összes visszalépő közel 95 %-át.

Az ennél idősebb korosztályokhoz tartozó 5 % esetében a csekélyebb visszalépési aktivitás oka lehet, hogy a tagok, vagy tudatosan az egyéni számlakövetelésük egyösszegű szolgáltatásként történő felvétele (és nem a visszalépés) mellett döntöttek, vagy pedig tájékoztatatlanságból, esetleg a kellő gondosság hiányából fakadóan, a felügyeleti levél ellenére sem mérlegelték reálisan lehetőségeiket és nem a visszalépést választották.

A visszalépésben érintett korosztályokhoz tartozó összes tag több mint a fele döntött a visszalépés mellett. A visszalépésben érintett korosztályok összlétszámához viszonyítva a nők közel 56 %-a, míg a férfiak több mint 46 %-a választotta a visszalépést. Legmagasabb arányban a (2010-ben) 59 és 58 évesek választották a lehetőséget, az ezen korosztályokhoz tartozók 60 %-a élt a lehetőséggel, de az 54-56, illetve az 59-60 évesek körében is 50 % körül alakult a visszalépők aránya az összes, visszalépésben érintett tagság létszámán belül. A (2010-ben) 64 évesek és annál idősebbek esetében a visszalépés aránya már nagyságrenddel volt alacsonyabb.

A legnagyobb arányú visszalépés az 58 éves nők körében volt tapasztalható, az ehhez a korosztályhoz tartozó nők kétharmada volt visszalépő. Az ugyanezen korosztály férfi tagjainak több mint 56 %-a élt a visszalépés lehetőségével.

A visszalépők egyéni számlakövetelésének 63 %-a is három nagy pénztár között oszlott meg, nevezetesen az ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár, az OTP Magánnyugdíjpénztár, valamint az Aegon Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárak között, ahol a legtöbb visszalépő volt.

A legmagasabb összegű egyéni számlakövetelése a „legfiatalabb” – a 2010-ben 54 éves – korosztálynak volt, az utánuk következő idősebb korosztályok rendre alacsonyabb összegű egyéni számlakövetelést mondhattak magukénak, mind a férfiak, mind pedig a nők tekintetében. Az 54-58 éves korosztályok rendelkeztek az összes visszautalt követelés döntő nagyságú részével (90-95 %-ával).

A központi nyilvántartásban lévő 2008. évi egyéni számla adatok alapján, az egy visszalépett tagra jutó átlagos egyéni számlakövetelés összege 1.082 ezer Ft volt, ezen belül a férfiaké az átlagnál valamivel magasabb (1.125 ezer Ft), míg a nőké valamivel alacsonyabb (1.049 ezer Ft) volt. (A 2009. évi egyéni számla adatok a központi nyilvántartásban még nem álltak rendelkezésre a jelen elemzés összeállításánál, ezért a Felügyelet a 2008.évi adatokat használta fel.)

Megállapítható, hogy a legmagasabb egy összegű fajlagos egyéni számlakövetelés a 2010-ben 67 a 62 és 59 éves korosztály esetében található (1.544, 1.488 és 1.307 ezer Ft), míg a legalacsonyabb a 66 éves korosztálynál (19 ezer Ft). Két korosztályt (66 éveseket, valamint a 65 éveseket) kivéve, minden korosztályban 1 millió Ft felett volt a visszalépettek fajlagos egyéni számlakövetelésének átlagos összege.

Összefoglalásképpen megállapítható, hogy

- a visszalépésre biztosított lehetőséggel, átlagosan a visszalépési lehetőséggel érintett korosztályokhoz tartozó pénztártagok 51 %-a élt,
- a legnagyobb arányú visszalépés a 2010-ben 58 éves korosztályban volt,
- a legtöbben a három legnagyobb létszámú pénztárból léptek vissza,
- a visszalépettek átlagos egyéni számlakövetelésének értéke 1 millió Ft felett volt.

2010. június 7.

[Tájékoztató a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépőkről](#)

Tájékoztatás a pénztártagok számára küldendő tárgyévi számlaértesítőről

A Felügyelet közlése az egészség- és önszegélyező pénztáraknak, valamint az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztáraknak kiküldött levelét, melyben tájékoztatta azokat a pénztártagok értesítésére vonatkozó kötelezettségükről.

EGÉSZSÉG- ÉS ÖNSEGÉLYEZŐ PÉNZTÁRAK

Az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak egyes gazdálkodási szabályairól szóló 268/1997. (XII. 22) Kormányrendelet 21/D §-a előírja, hogy a pénztár köteles a pénztártag egyéni számlájának tárgyévi alakulásáról számlaértesítőt küldeni a pénztártag részére évente legalább egy alkalommal, legkésőbb a tárgyévet követő év június 30-áig.

Felhívjuk a Pénztár figyelmét a határidő betartására!

Kérjük, hogy ha az egyéni számlaértesítők kiküldésével kapcsolatban bármilyen problémájuk felmerül, azt haladéktalanul jelezzék a Felügyeletnek.

Amennyiben a Pénztár már eleget tett a fenti kötelezettségének, levelünket vegyék tárgytalannak.

ÖNKÉNTES NYUGDÍJPÉNZTÁRAK

Az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII. 26) Kormányrendelet 30. §-a előírja, hogy a pénztár köteles a pénztártag egyéni számlájának tárgyévi alakulásáról, valamint annak tárgyév végi egyenlegéről számlaértesítőt küldeni a pénztártag részére évente legalább egy alkalommal, legkésőbb a tárgyévet követő év június 30-áig, (a tárgyévben elszámolásegyesre épülő rendszert alkalmazó pénztár esetében a tárgyévet követő év február 28-áig).

Felhívjuk a Pénztár figyelmét a határidő betartására!

Kérjük, hogy ha az egyéni számlaértesítők kiküldésével kapcsolatban bármilyen problémájuk felmerül, azt haladéktalanul jelezzék a Felügyeletnek.

Amennyiben a Pénztár már eleget tett a fenti kötelezettségének, levelünket vegyék tárgytalannak.

Budapest, 2010. június 24.

[Tájékoztatás a pénztártagok számára küldendő tárgyévi számlaértesítőről](#)

Többlettőke kell az idős használt járműveket finanszírozóknak

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete az április végén közzétett 2010. évi első kockázati jelentése és felügyelési tapasztalatai alapján felülvizsgálta az évre meghirdetett prioritásait és a Felügyeleti Felülvizsgálati Folyamat (SREP) alapján meghatározott kockázatos portfóliók körét.

A prioritások egyrészt a pénzügyi piacok veszélyeit, kockázatait tükrözik, másrészt a Felügyelet elvárásait összegzik a piaci szereplők felé a kockázatok mérséklésére, a nem kívánt események bekövetkezésének megelőzésére. A SREP Tájékoztató pedig azokat a kockázatos portfóliókat sorolja fel, amelyek kapcsán a Felügyelet az érintett intézményeknél többlettőke fenntartását várja el. Az új felügyeleti elvárásokat tartalmazó SREP Tájékoztatót a Felügyelet ma tette közzé honlapján, azonban rendelkezései csak 2010. június 11-től – egy időben a körültekintő lakossági hitelezésről szóló 361/2009. számú kormányrendelet több passzusainak életbe lépésével – válnak hatályossá.

A lakossági és kisvállalkozói (retail) gépjármű-finanszírozás – hitel és lízing – kockázati portfólió esetében a Felügyelet mostanáig csak a 15 évesnél idősebb életkorú személygépkocsik, illetve a 12 évesnél öregebb tehergépjárművek finanszírozása esetében írt elő 50-100 százalékos mértékű többlettőke-képzést az adott finanszírozó intézmények számára.

Az életbe lépő módosítás szerint, a 2010. június 11 után kötött szerződésekre, ha a finanszírozott személyautók életkora a finanszírozás időtartama alatt meghaladja a szerződéskötés előtti évre vonatkozóan a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által a hazai személyautók átlagéletkorára vonatkozó statisztikai adatot (2009-ben ez 11 év volt), de még nem éri el a 15 évet, akkor a kötelezően előírt többlettőke nagysága 50 százalék, 15 év felett pedig 100 százalék. Tehergépjárművek esetében 10 éves életkor felett szükséges az 50 százalékos, 12 év felett pedig a 100 százalékos többlettőke megképzése.

A szükséges többlet-tőkeképzése jelzi: a Felügyelet jelentős kockázatnak tartja a koros, alacsony fedezeti értékű gépjárművekből felépülő finanszírozói portfóliókat. A hatóság 2010. évi első kockázati jelentése szerint a hitelpiaci válság leginkább a viszonylag magas kockázatú ügyfeleket finanszírozó pénzügyi vállalkozási szférát sújtja, a gépjárműszektor helyzete ezen belül is szélsőségesen rossz. Az ügyfelek fizetési késedelmeinél a pénzügyi vállalkozások tevékenységeit tekintve a legnagyobb romlás tavaly a lízingügyleteknél következett be, ahol a 90-napon túli késedelmű állomány aránya 3-ról 10 százalékra nőtt 2009-ben.

Budapest, 2010. június 2.

Kapcsolódó anyagok

[Többlettőke kell az idős használt járműveket finanszírozóknak](#)

[Tájékoztató a felügyeleti felülvizsgálati folyamat \(SREP\) keretében kiemelten kezelt kockázatos portfóliókról és a hozzájuk kapcsolódó többlet-tőke előírásáról \(frissítve: 2010. június 2.\)](#)

Módosult a Validációs Kézikönyv II. kötete

A Felügyelet módosította a Validációs Kézikönyv II. Működési kockázat c. részének a működési kockázatot csökkentő eszközök alkalmazásáról szóló 2.4 Biztosítás és egyéb kockázati transzfer mechanizmusok figyelembevétele pontját.

A jelenlegi, nem átfogó jellegű módosítást a CEBS 2009. december 22-én közzétett, a működési kockázatok csökkentésének módszereiről szóló, a tőkeszámítás során a működési kockázatok tőkekövetelményét a fejlett módszerrel számító (AMA) intézményekre vonatkozó iránymutatásainak (CP 25) a megadott határidőig, 2010. június 30-ig történő implementálása tette szükségessé.

2010. június 7.

Kapcsolódó anyagok

[Módosult a Validációs Kézikönyv II. kötete](#)

[Validációs Kézikönyv](#)

[Validációs kézikönyv II. rész - A működési kockázat \(frissítve: 2010. június 7.\)](#)

Tájékoztató a 7/2009. számú vezetői körlevélben előírt adatszolgáltatás változásáról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) 2009. április 28-án, a devizaalapú hitelek törlesztése kapcsán az ügyfelekre nehezedő terhek mérséklésével kapcsolatban a hitelintézetektől elvárt magatartásról szóló 7/2009. számú vezetői körlevelében kérte valamennyi lakossági devizaalapú hitelezéssel foglalkozó pénzügyi intézménytől, hogy az egyes hitelkölnyítő konstrukciókról készült tájékoztatókat közlésükkel egy időben küldjék meg a Felügyeletnek, valamint, hogy – meghatározott táblázatos formában – havi gyakorisággal tájékoztassák a Felügyeletet a különböző konstrukciók alapján módosított szerződések számáról és értékéről.

Tekintettel arra, hogy az időközben, a [45/2008. PM rendeletre](#) alapozva, a Felügyelet rendkívüli adatszolgáltatással elrendelt „8AP, a Portfólió elemzés - kiemelt hiteltermékek kockázati monitoringja” című kötelező adatszolgáltatási tábla részben tartalmazza a fent említett, 7/2009. számú vezetői körlevél által bekért adatokat, a továbbiakban a Felügyelet nem tart igényt vezetői körlevelében foglaltak szerinti adatszolgáltatásra.

2010. június 22.

Kapcsolódó anyagok

[Tájékoztató a 7/2009. számú vezetői körlevélben előírt adatszolgáltatás változásáról](#)

[7/2009. számú Vezetői körlevél a devizaalapú hitelek törlesztése kapcsán az ügyfelekre nehezedő terhek mérséklésével kapcsolatban a hitelintézetektől elvárt magatartásról](#)

Felügyeleti bírság és közérdekű kereset indítása újabb két pénzügyi vállalkozással szemben

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a korábban indított piacfelügyeleti eljárásában vizsgált pénzügyi vállalkozások közül újabb két intézménnyel szemben szabott ki bírságot. Az Általános Hitel és Finanszírozási Zrt-t a Felügyelet 1,8 millió forint, a Magyar Ingatlanhitel Zrt-t 2 millió forint bírsággal sújtotta, miután a társaságok belső szabályzataiban, valamint belső ellenőrzési rendszerében számos hiányosságot tárt fel. A Felügyelet határozataiban rövid határidőt szabva kötelezte a két társaságot, hogy a hiányosságokat szüntessék meg, belső ellenőrzésüket erősítsék meg és mindezek teljesítését igazolják a Felügyelet felé.

A Felügyelet a bírság kiszabása mellett az Általános Hitel és Finanszírozási Zrt-vel szemben 2010. június 14-én közérdekű keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz, amellyel az érintett fogyasztók nevében támadja a társaság által alkalmazott általános szerződési feltételek egyes kikötéseit.

A benyújtott keresetben a Felügyelet a társaság olyan szerződéses kikötéseit kifogásolja, mint az indokolatlanul és egyoldalúan kötött elállási és felmondási jog; az opciós jog 5 éven túli kötelező meghosszabbítása; az adós jogszabály által biztosított jogairól való általános érvényű és előzetes lemondásra kötelezése; a biztosítékok halmozott kikötése és ügyfelek hátrányára történő érvényesítése, illetve egyes díjak kiszabásának módja és mértéke.

Hasonlóan a korábban már benyújtott közérdekű kereseteihez, a Felügyelet ez esetben is azt kezdeményezi: a bíróság valamennyi érintett fogyasztóra kiterjedő hatállyal érvénytelenítse a társaság üzletszabályzatában és kölcsönszerződésében alkalmazott tisztességtelen minősülő szerződési feltételeket, tiltsa el a társaságot e feltételek jövőbeni alkalmazásától, valamint kötelezze e tisztességtelen nyilvánított feltételek nyilvánosságra hozatalára.

A Felügyelet által megbírságot másik társaság, a Magyar Ingatlanhitel Zrt.- esetében is hasonló tartalmú közérdekű-keresetindítás áll előkészítés alatt. A Felügyelet célja a közérdekű keresetekkel, hogy a jog és a nyilvánosság erejével segítse a fogyasztók érdekeinek védelmét a pénzügyi piacokon.

Budapest, 2010. június 15.

[Felügyeleti bírság és közérdekű kereset indítása újabb két pénzügyi vállalkozással szemben](#)

Tájékoztató a Franciaország területén szolgáltatást nyújtó pénzügyi és pénzforgalmi intézmények számára

A francia pénzügyi törvény (Monetary and Financial Code) és az azt módosító 2010. január 21-i rendelet értelmében a Banque de France szakmai felügyelete alatt működő Autorité de Contrôle Prudentiel (Prudenciális Felügyeleti Hatóság, továbbiakban: ACP) nyilvántartást vezet a banki és pénzforgalmi közvetítőkről. Minden Franciaország területén határon átnyúló szolgáltatást nyújtó, illetve fiókteleppel rendelkező pénzügyi és pénzforgalmi intézmény köteles az ACP felé bejelenteni, amennyiben pénzügyi, illetve pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységét közvetítő igénybevételével végzi.

A bejelentést a közvetítőt megbízó pénzügyi/pénzforgalmi intézménynek kell megtennie az ACP felé, a honlapján található formanyomtatványon (www.banque-france.fr/acp - Intermédiaires en Opérations de Banque et en Services de Paiement (IOBSPs)). A 2010. január 1-jét követően Franciaország területén már tevékenykedő közvetítők esetében a bejelentés határideje 2010. június 9. A bejelentés elmulasztása 30.000 euró összegig terjedő pénzbüntetést, illetve két évig terjedő szabadságvesztést vonhat maga után a Monetary and Financial Code L. 571-15 Cikkelye értelmében.

Az ACP által vezetett regiszterben szereplő közvetítőket a Monetary and Financial Code L. 612-20-II-C cikkelye szerinti felügyeleti díjfizetési kötelezettség terheli.

Kérjük az érintett pénzügyi/pénzforgalmi intézményeket, hogy a fentiekről szíveskedjenek tájékoztatni az általuk megbízott közvetítőket.

2010. június 2.

[Tájékoztató a Franciaország területén szolgáltatást nyújtó pénzügyi és pénzforgalmi intézmények számára](#)

Tőkepiaci összefoglaló

300.000.000 Ft-ot meghaladó árfolyamértékű részvényügyletek a BÉT-en 2010.05.26. - 06.23.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2010.05.26.	16:35:15	MOL	16 300	16 667,22	16 300	17 345	17 295	16 300	25 000	407 500 000
2010.05.26.	16:35:15	OTP	5 455	5 565,26	5 451	5 720	5 500	5 455	59 137	322 592 335
2010.05.26.	16:35:15	OTP	5 455	5 565,26	5 451	5 720	5 500	5 455	100 000	545 500 000
2010.05.27.	09:22:11	MOL	16 900	17 162,27	16 780	17 820	16 900	17 820	25 000	422 500 000
2010.05.27.	10:36:33	MOL	16 900	17 162,27	16 780	17 820	16 900	17 820	23 500	397 150 000
2010.05.28.	15:00:15	OTP	5 897	5 860,32	5 757	5 945	5 901	5 775	69 793	411 569 321
2010.05.28.	16:13:52	OTP	5 877	5 860,32	5 757	5 945	5 901	5 775	112 000	658 224 000
2010.05.28.	16:35:41	OTP	5 775	5 860,32	5 757	5 945	5 901	5 775	74 756	431 715 900
2010.05.28.	16:35:41	OTP	5 775	5 860,32	5 757	5 945	5 901	5 775	64 530	372 660 750
2010.06.03.	12:36:35	OTP	5 801	5 682,30	5 430	5 845	5 822	5 440	59 000	342 259 000
2010.06.04.	14:26:44	OTP	4 770	4 963,49	4 624	5 500	5 450	4 840	100 000	477 000 000
2010.06.04.	14:44:08	OTP	4 624	4 963,49	4 624	5 500	5 450	4 840	100 000	462 400 000
2010.06.04.	14:49:05	OTP	4 624	4 963,49	4 624	5 500	5 450	4 840	200 000	924 800 000
2010.06.07.	14:26:42	RICHTER	43 300	43 367,56	42 500	43 800	43 570	43 700	14 728	637 722 400
2010.06.08.	16:35:36	OTP	4 925	4 935,40	4 803	5 079	4 990	4 925	75 000	369 375 000
2010.06.09.	11:10:23	MTELEKOM	647	650,22	638	661	661	655	500 000	323 500 000
2010.06.10.	16:20:54	OTP	4 895	4 866,69	4 710	4 957	4 750	4 875	89 000	435 655 000
2010.06.10.	16:35:38	OTP	4 875	4 866,69	4 710	4 957	4 750	4 875	99 800	486 525 000
2010.06.11.	11:13:50	OTP	4 904	4 919,85	4 830	5 001	5 001	5 000	78 376	384 355 904
2010.06.21.	16:24:09	RICHTER	43 800	43 812,74	43 500	44 100	43 700	43 660	20 000	876 000 000
2010.06.23.	11:00:44	MOL	18 975	18 956,25	18 600	19 185	18 945	19 060	25 000	474 375 000

A BÉT-en kötött fix ügyletek 2010.05.26. - 06.23.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2010.05.26.	15:49:03	OTP	5 560	5 565,26	5 451	5 720	5 500	5 455	100 000	556 000 000
2010.05.27.	16:28:19	OTP	5 718	5 701,51	5 555	5 800	5 660	5 800	7 700	44 028 600
2010.06.01.	16:12:21	OTP	5 469	5 511,85	5 415	5 644	5 644	5 610	79 000	432 051 000
2010.06.03.	13:26:24	MOL	18 900	18 658,01	18 050	18 985	18 800	18 200	4 200	79 380 000
2010.06.03.	16:08:47	OTP	5 749	5 682,30	5 430	5 845	5 822	5 440	150 000	862 350 000
2010.06.03.	16:15:50	OTP	5 605	5 682,30	5 430	5 845	5 822	5 440	20 000	112 100 000
2010.06.04.	14:41:22	OTP	4 624	4 963,49	4 624	5 500	5 450	4 840	50 000	231 200 000
2010.06.04.	15:59:35	OTP	5 067	4 963,49	4 624	5 500	5 450	4 840	184 250	933 594 750
2010.06.07.	12:32:54	OTP	4 800	4 709,22	4 345	4 948	4 815	4 824	15 000	72 000 000
2010.06.07.	15:53:21	OTP	4 680	4 709,22	4 345	4 948	4 815	4 824	15 000	70 200 000
2010.06.07.	15:55:25	MTELEKOM	660	671,29	656	685	675	685	40 000	26 400 000

A tőzsdei kereskedés szüneteltetését előidéző részvényügyletek 2010.05.26. - 06.23.

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Mennyi- ség (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Elérés a bázisár- tól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összeforgalom (db)
k.-j.	2010.06.04. 14:49:44	KARPOT	490	50	24 500	550	-10,91	2010.05.31.	505,33	470,00	568,00	550,00	490,00	5 225
	2010.06.08. 13:20:11	KARPOT	470	50	23 500	539	-12,80	2010.06.07.	445,37	442,00	499,00	470,00	455,00	1 166
	2010.06.17. 09:11:58	KARPOT	504	1	504	579	-12,95	2010.06.16.	536,00	504,00	568,00	504,00	568,00	2
A kategória	2010.06.02. 13:03:51	AAA	161	1 100	177 100	180	-10,56	2010.06.01.	166,8443	154,0000	182,0000	166,0000	182,0000	9 760
	2010.06.04. 14:38:22	ANY	630	820	516 600	710	-11,27	2010.06.03.	666,9367	612,0000	700,0000	700,0000	670,0000	31 217
	2010.06.11. 11:35:46	DANUBIUS	3 975	8	31 800	3 575	11,19	2010.06.10.	3 693,9588	3 585,0000	4 000,0000	3 585,0000	3 700,0000	2 982
	2010.06.04. 14:41:49	ECONET	91	200	18 200	102	-10,78	2010.06.03.	97,3355	89,0000	102,0000	101,0000	98,0000	697 975
	2010.06.04. 14:49:10	GSPARK	712	62	44 144	828	-14,01	2010.06.03.	784,6241	712,0000	809,0000	796,0000	809,0000	3 477
	2010.06.04. 13:46:02	LINAMAR	1 915	5	9 575	2 195	-12,76	2010.06.03.	2 009,8318	1 912,0000	2 090,0000	1 915,0000	2 090,0000	1 100
	2010.06.14. 10:12:35	LINAMAR	2 180	210	457 800	1 960	11,22	2010.06.09.	2 183,1921	2 100,0000	2 200,0000	2 100,0000	2 200,0000	1 416
	2010.06.15. 12:03:49	LINAMAR	1 964	40	78 560	2 200	-10,73	2010.06.14.	1 989,0271	1 963,0000	2 150,0000	2 150,0000	1 963,0000	221
	2010.06.04. 15:06:37	ORC	1 460	25	36 500	1 680	-13,10	2010.06.03.	1 589,7466	1 430,0000	1 700,0000	1 650,0000	1 610,0000	8 723
	2010.06.04. 14:16:03	OTP	4 895	13	63 635	5 440	-10,02	2010.06.03.	4 963,4860	4 624,0000	5 500,0000	5 450,0000	4 840,0000	14 366 500
	2010.06.07. 09:11:23	OTP	4 355	100	435 500	4 840	-10,02	2010.06.04.	4 709,2185	4 345,0000	4 948,0000	4 815,0000	4 824,0000	10 998 517
	2010.06.04. 14:32:54	PHYLAXIA	55	2 650	145 750	62	-11,29	2010.06.03.	56,9465	54,0000	62,0000	60,0000	58,0000	1 128 234

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összforgalom (db)
2010.06.04.	13:45:06	BOOK	427	80	34 160	476	-10,29	2010.06.03.	442,2406	426,0000	460,0000	460,0000	428,0000	2 128
2010.06.14.	09:15:43	ELMU	23 640	68	1 607 520	27 300	-13,41	2010.06.09.	24 278,9286	23 640,0000	28 285,0000	23 640,0000	26 220,0000	84
2010.06.23.	14:37:12	EXTERNET	450	1	450	550	-18,18		500,0000	450,0000	550,0000	550,0000	500,0000	53
2010.05.31.	10:23:29	FORRAS/OE	871	7	6 097	968	-10,02	2010.05.27.	884,7143	871,0000	887,0000	871,0000	887,0000	49
2010.06.03.	09:21:50	FORRAS/OE	945	2	1 890	828	14,13	2010.06.02.	945,0000	945,0000	945,0000	945,0000	945,0000	2
2010.06.15.	12:36:45	FORRAS/OE	935	8	7 480	810	15,43	2010.06.14.	754,3827	745,0000	935,0000	745,0000	935,0000	162
2010.06.17.	14:04:16	FORRAS/T	921	40	36 840	1 045	-11,87	2010.06.14.	921,0000	921,0000	921,0000	921,0000	921,0000	40
2010.06.18.	15:20:35	FORRAS/T	1 027	39	40 053	921	11,51	2010.06.17.	974,8736	928,0000	1 028,0000	928,0000	1 028,0000	87
2010.06.04.	14:45:14	GENESIS	331	300	99 300	369	-10,30	2010.06.03.	352,8291	330,0000	370,0000	370,0000	359,0000	45 619
2010.06.16.	10:05:17	GENESIS	377	100	37 700	342	10,23	2010.06.15.	381,9632	347,0000	407,0000	347,0000	379,0000	103 846
2010.06.04.	14:48:02	HUMET	9	50	450	11	-18,18	2010.06.03.	9,9944	9,0000	11,0000	10,0000	10,0000	1 191 531
2010.06.08.	13:21:31	HUMET	8	30	240	10	-20,00	2010.06.07.	8,8027	8,0000	10,0000	9,0000	8,0000	2 245 463
2010.05.26.	11:43:20	KEG	310	140	43 400	281	10,32	2010.05.25.	301,8564	285,0000	314,0000	285,0000	308,0000	51 447
2010.06.04.	14:35:11	KEG	275	576	158 400	307	-10,42	2010.06.03.	292,5075	267,0000	310,0000	310,0000	290,0000	64 417
2010.06.07.	10:13:58	KEG	260	247	64 220	290	-10,34	2010.06.04.	271,6822	260,0000	287,0000	283,0000	287,0000	97 017
2010.06.01.	10:26:42	KULCSSOFT	531	1	531	600	-11,50	2010.05.31.	546,2398	530,0000	600,0000	600,0000	540,0000	3 382
2010.06.03.	10:51:06	KULCSSOFT	481	1	481	544	-11,58	2010.06.02.	511,4241	481,0000	540,0000	540,0000	499,0000	17 179
2010.06.04.	15:27:09	KULCSSOFT	448	202	90 496	499	-10,22	2010.06.03.	462,1886	448,0000	500,0000	500,0000	460,0000	3 028
2010.06.07.	09:39:02	KULCSSOFT	406	1	406	460	-11,74	2010.06.04.	409,2541	405,0000	450,0000	406,0000	405,0000	2 212
2010.06.11.	11:22:09	KULCSSOFT	366	1	366	420	-12,86	2010.06.10.	404,8953	366,0000	420,0000	420,0000	419,0000	4 451
2010.06.14.	09:02:59	KULCSSOFT	372	20	7 440	419	-11,22	2010.06.11.	401,7692	372,0000	415,0000	372,0000	415,0000	65
2010.06.15.	10:25:02	KULCSSOFT	370	26	9 620	415	-10,84	2010.06.14.	386,5497	370,0000	415,0000	415,0000	400,0000	2 003
2010.05.26.	10:11:35	PANNUNION	120	3	360	150	-20,00	2010.05.21.	127,0000	120,0000	148,0000	120,0000	148,0000	4
2010.06.04.	11:36:42	PANNUNION	130	500	65 000	149	-12,75	2010.06.02.	130,0299	130,0000	145,0000	130,0000	145,0000	501
2010.06.07.	16:15:10	PANNUNION	127	3	381	145	-12,41	2010.06.04.	127,0000	127,0000	127,0000	127,0000	127,0000	3
2010.06.08.	16:35:36	PANNUNION	145	1	145	127	14,17	2010.06.07.	145,0000	145,0000	145,0000	145,0000	145,0000	1
2010.06.09.	15:47:01	PANNUNION	118	366	43 188	145	-18,62	2010.06.08.	118,0572	118,0000	139,0000	118,0000	139,0000	367
2010.06.10.	09:36:31	PANNUNION	120	642	77 040	139	-13,67	2010.06.09.	120,0389	120,0000	145,0000	120,0000	145,0000	643
2010.06.11.	11:42:18	PANNUNION	118	1 200	141 600	145	-18,62	2010.06.10.	119,6245	116,0000	128,0000	118,0000	125,0000	2 570
2010.06.16.	10:15:30	PANNUNION	138	1	138	125	10,40	2010.06.11.	132,5170	130,0000	138,0000	138,0000	138,0000	2 172

B kategória

„Hitelek” címmel ingyenes tájékoztató kiadvány a GVH–MNB–PSZÁF támogatásával

90 ezer példányban jelent meg az a tájékoztató füzet, melynek fókuszában a körültekintő hitelfelvétel áll. A kiadvány megjelenését a Gazdasági Versenyhivatal (GVH), a Magyar Nemzeti Bank (MNB) és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) támogatta.

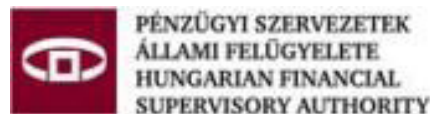
A téma aktualitását az adja, hogy idén a hitelfelvételhez kapcsolódóan több lényeges szabály is megváltozott. A változások célja a lakosság túlzott eladósodásának megakadályozása, a kockázatok mérséklése.

A kiadvány sorra veszi, hogy milyen szempontok alapján érdemes választani a különböző hitelek között, de szól a banki magatartási kódexről is.

A GVH, az MNB és a PSZÁF 2009 elején kötött [együttműködési megállapodást](#) a lakosság pénzügyi kultúrája fejlesztéséért. Ennek keretében jelent meg tavaly a pénzügyi szolgáltatásokat bemutató „[Pénziránytű](#)” tájékoztató füzet, valamint a takarékosági világnapra időzített „[Megtakarítások](#)” című tematikus kiadvány is.

A mostani, „Hitelek” című kiadvány az Est lapok (pl.: Pesti est) megszokott terjesztési helyszínein ingyenesen érhető el Budapesten és a nagyobb vidéki városokban, de letölthető a három intézmény honlapjáról (www.gvh.hu, www.mnb.hu, www.pszaf.hu) is.

Budapest, 2010. június 17.

Kapcsolódó anyagok

[„Hitelek” címmel ingyenes tájékoztató kiadvány a GVH–MNB–PSZÁF támogatásával](#)

[Hitelek - Pesti Est különszám](#)

A pénzügyi fogyasztóvédelem aktualitásai

A PSZÁF FOGYASZTÓVÉDELMI SZEREPÉNEK ERŐSÍTÉSE, ELJÁRÁSI JOGOSULTSÁGÁNAK MEGTEREMTÉSE

Az elmúlt időszakban számos jogszabályi változás történt, amely a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének hathatósabb fellépését, fogyasztóvédelmi szerepének erősítését szolgálta.

2010. január 1-jével módosult a Felügyelet működését meghatározó törvény, amely alapján a Felügyelet egyrészt jogosulttá vált – a pénzügyi szervezetek tevékenységére vonatkozó szakági jogszabályokban megfogalmazott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértése esetén – fogyasztóvédelmi intézkedésekre, bírságok kiszabására, másrészt hatósági eljárásban kezeli a hozzá érkező egyedi panaszokat. Ennek érdekében a törvényben külön nevesítve van a Felügyelet fogyasztóvédelmi eljárása.

A Felügyelet a fogyasztóvédelmi eljárás keretei között ellenőrzi a pénzügyi szervezetek fogyasztókkal szembeni magatartására vonatkozó előírások (pl. tájékoztatási szabályok) betartását, és eljár azok megsértése esetén, legyen szó egyedi vagy a fogyasztók széles körét érintő ügyekről. Mivel a jogalkotó nem nevesítette külön, hogy a szakági jogszabályok mely rendelkezései minősülnek ilyen magatartási szabályoknak, fogyasztóvédelmi rendelkezéseknek, ezért – a jogbiztonságot és jogalkalmazást elősegítendő – a Felügyelet vezetői körlevélben sorolta fel e szabályok lehetséges körét.

Fontos kiemelni, hogy a Felügyelet továbbra sem jogosult a polgári jogi igényérvényesítési útra (bíróság, választott bíróság, békéltető testület eljárása alá) tartozó szerződéses jogviták, vagy egyéb hatóságok hatáskörét érintő ügyek eldöntésére.

VÁLTOZÁSOK A PÉNZÜGYI FOGYASZTÓVÉDELMI ÉS AZ ADÓSOK ÉRDEKEIT ÉRINTŐ SZABÁLYOKBAN

A Felügyelet hatáskörében, eljárásában bekövetkezett változások mellett számos törvény ügyfélvédelmi rendelkezései is módosultak, szigorodtak, valamint – részben az Európai Unió szabályozási folyamatának, az uniós irányelvek hazai jogba való átültetésének köszönhetően – több új jogszabály is született. A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról, vagy a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelvek például jelentős ügyfélvédelmi rendelkezéseket tartalmaznak, és bizonyítják, hogy a fogyasztóvédelem uniós szinten is a figyelem középpontjában van.

2010. január 1-től valamennyi szakági törvény (így például a hitelintézeti törvény, a biztosítási törvény, a tőkepiaci törvény, stb.) részletes előírásokat tartalmaz a pénzügyi szervezetek ügyfélszolgálati és panaszkezelési tevékenységére.

Az elmúlt időszak pénzügyi válság eseményei kapcsán a legjelentősebb jogszabályi változások a hitelezés terén történtek.

Nagymértékben módosultak a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény – a pénzügyi intézmények egyoldalú szerződésmódosítási lehetőségére vonatkozó – rendelkezései.

A fogyasztóval kötött kölcsön- vagy pénzügyi lízingszerződések a pénzügyi intézmény által egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül kizárólag a kamatok, díjak, költségek tekintetében módosíthatók. Díjat vagy költséget évente legfeljebb a KSH által közzétett előző évi éves fogyasztói árindex mértékében lehet emelni. Az egyoldalú módosítás jogát a pénzügyi intézmények akkor jogosultak gyakorolni, ha a módosításra okot adó objektív körülmények tételes meghatározását a szerződés tartalmazza, valamint a hitelező az ún. árazási elveit írásban rögzítette.

Az ügyfelek számára kedvezőtlen változtatást a módosítás hatálybalépését megelőzően legalább hatvan nappal hirdetményben közzé kell tenni, és az ügyfelet közvetlenül, például postai úton is tájékoztatni kell a módosításról és a törlesztőrészlet változásáról.

A fogyasztóval kötött kölcsön- vagy pénzügyi lízingszerződéseknél az ügyfél számára kedvezőtlen, egyoldalú módosítás esetén az ügyfél a módosítás hatálybalépése előtt jogosult a szerződés díjmentes felmondására. Ez alól kivétel a jelzáloglevéllel finanszírozott szerződés felmondása, illetve a referencia kamatlábhoz kötött kamatozású kölcsönszerződés kamatmódosítás miatti felmondásának esete.

A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény – mely a vonatkozó uniós irányelv hazai jogba való átültetését szolgálja – előírja a hitelező, illetve a hitelközvetítő számára, hogy az ügyfeleknek választásukhoz, döntésükhöz a szerződéskötést megelőzően általános, illetve személyre szabott részletes tájékoztatást adjanak, valamint nyújtsanak felvilágosítást annak érdekében, hogy a fogyasztó felmérje, hogy a hitel igényeinek és pénzügyi teljesítőképességének megfelel-e. A törvény előírásokat tartalmaz továbbá a fogyasztó ellárási jogára, valamint előtörlesztési jogára is. Maximalizálták a hitel előtörlesztésekor a szolgáltatónak fizetendő díj összegét. E törvény számos rendelkezése – eltérően az uniós irányelvtől – a fogyasztási hitelek mellett a jelzáloghitelekre és a pénzügyi lízingre is vonatkozik.

2010. június 11-től változnak a teljes hiteldíj mutatóra vonatkozó előírások is. Bővül a figyelembe veendő költségek köre, a járulékos szolgáltatások költségeit (ideértve például a számlavezetés és a garanciavállalás díját) is számításba kell venni, ha a hitelező számára ismert és a hitelfelvételhez szükséges. Ha a hitelező korlátozott időszakra eltérő díjakat számít fel, a THM meghatározásánál a teljes időszakra a nem kedvezményes díjat kell figyelembe venni. A THM szabályokat nem csak a fogyasztási hitelekre, hanem a jelzáloghitelekre és a pénzügyi lízingre is alkalmazni kell.

A tavalyi év során módosult a bírósági végrehajtásról szóló 1994. LIII. törvény, valamint 2010. április 14-től változott a zálogtárgyak bírósági végrehajtáson kívüli értékesítésének szabályairól szóló 12/2003. (I. 30.) Korm. rendelet, mely utóbbi szabályokat tartalmaz a hitelszerződések felmondása következtében elárverezésre szánt ingatlanok bírósági végrehajtáson kívüli értékesítésére azzal a céllal, hogy ellenőrzött keretek közé terelje a végrehajtások lefolytatását, ezáltal védve a zálogkötelezett adósok érdekeit.

E témakörhöz kapcsolódik, hogy a hitelintézeti törvény módosításával január 1-től már nem köthető ki biztosítéki céllal vételi jog a fogyasztóval kötött szerződésben, ha a vételi jog a kötelezett által lakott lakóingatlanra vonatkozik.

A válság kapcsán előtérbe kerültek a felelős hitelezés és a lakossági eladósodottság kérdései is. A túlzott eladósodottság megakadályozása és a felelős hitelezés érdekében határozták meg a körülmekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról szóló 361/2009. (XII. 30.) számú Korm. rendelet szabályait, melyek többek között ún. hitelezhetőségi limitet rögzítenek.

A jogszabályi környezet változása mellett a szolgáltatók szemléletében is nagyfokú változás tapasztalható. Megfigyelhető, hogy a pénzügyi szervezetek tevékenységük során maguk is egyre nagyobb figyelmet szentelnek a fogyasztók védelmének, és önszabályozási kezdeményezések láttak napvilágot.

Jelentős lépésnek tekinthető például a lakosság részére hitelt nyújtó pénzügyi szervezetek ügyfelekkel szembeni tisztességes magatartásáról szóló magatartási kódex megalkotása. A hitelezők és a lakossági hitelfelvevők közötti nélkülözhetetlen bizalom megerősítését célzó Magatartási Kódexet 2009. szeptember 16-án írták alá az érintettek és 2010. január 1-jén lépett hatályba. Jelentőségét mutatja az is, hogy 268 lakossági hitelezéssel és/vagy lakossági pénzügyi lízing tevékenységgel foglalkozó intézmény csatlakozott a Kódexhez, továbbá egyes rendelkezései a hitelintézeti törvénybe is bekerültek.

A biztosítási szektor egyes szereplői is az önszabályozás eszközével éltek, amikor – a Magyar Biztosítók Szövetségével és a Fel-

ügyelettel együttműködve – megalkották a teljes költségmutatóra (TKM) vonatkozó szabályzatot. Ez az önszabályozás a befektetési egységekhez kötött, ún. unit-linked életbiztosításhoz kapcsolódó költségek átláthatósága érdekében született.

A pénzügyi szervezetek önszabályozási lépéseinek hatékony teljesülését a Felügyelet ellenőrzési jogosultsága segíti.

A PSZÁF FOGYASZTÓVÉDELMI STRATÉGIÁJA ÉS 2010. ÉVI PRIORITÁSAI

A Felügyelet erősödő fogyasztóvédelmi szerepvállalására tekintettel, ebben az évben határozta meg először önálló fogyasztóvédelmi stratégiáját, mely alapján a Felügyelet célja egyrészt a felelős szolgáltatói magatartás kikényszerítése, érvényre juttatása, ösztönzése, másrészt a megfelelő informáltságon alapuló, tudatos fogyasztói döntés elősegítése, a pénzügyi kultúra fejlesztése.

A Felügyelet 2010. évre prioritásként jelölte meg a módosult jogszabályi környezetre tekintettel a lakossági hitelezési tevékenység ellenőrzését, a tisztességtelen szerződési feltételek elleni fellépést, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységhez kapcsolódó ügyfélproblémák kezelését, valamint egy, a lakossági ügyfelek tájékoztatási lehetőségét elősegítő honlap-alkalmazás, a hitel- és lízingtermékek összehasonlítását célzó program bevezetését.

Ez utóbbi a pénzügyi vállalkozások adatszolgáltatása alapján ez év áprilisától működik a Felügyelet honlapján, júliustól pedig a hitelintézetek (így a kereskedelmi bankok) konstrukcióival is kiegészül. A program számos hasznos fogyasztóvédelmi információt is tartalmaz (pénzügyi szótár, mérlegelendő szempontok, figyelemfelhívások), és elősegíti a verseny élénkítését, a hitelezési feltételek és kondíciók átláthatóságát.

Az említett prioritásoknak megfelelően a Felügyelet március végén fogyasztóvédelmi vizsgálatot indított harminc pénzügyi intézménynél annak ellenőrzésére, hogy a vizsgálat alá vont szolgáltatók a lakossági hitelezési tevékenységük során alkalmazzák-e a Magatartási Kódex rendelkezéseit.

A vizsgálat górcső alá veszi a szerződés megkötése előtti hitelezői magatartásra vonatkozó rendelkezések (így különösen az ügyfelek előzetes tájékoztatására vonatkozó elvek), valamint a pénzügyi intézmények egyoldalú szerződésmódosítását érintő rendelkezések betartását, azaz, hogy az intézmények a Magatartási Kódexben vállaltak betartásával élnek-e ezen jogukkal és a Kódexnek megfelelően alakították-e ki az ún. Árazási Elveiket. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy az intézmények kizárólag a Kódexben meghatározott egyoldalú szerződésmódosításra felhatalmazó ok-listában szereplő feltételek bekövetkezésekor emelnek-e egyoldalúan a hitel kamatán vagy egyéb költségén, illetve, hogy érvényesítik-e az ügyfél számára kedvező változásokat is. A Felügyelet vizsgál egyes, a végrehajtási eljárást megelőzően tanúsítandó hitelezői magatartásra vonatkozó rendelkezéseket is, például a vételi opció érvényesítésének elvét, továbbá azon elvet, mely előírja, hogy az intézmény milyen módon lépjen kapcsolatba és tájékoztassa a fizetési késedelembe esett adóst annak érdekében, hogy megelőzze a hitelszerződés felmondását.

A tisztességtelen általános szerződési feltételek elleni fellépés keretében a Felügyelet 12 pénzügyi vállalkozás hitelezési tevékenységét vizsgálta prudenciális és fogyasztóvédelmi szempontból. E vizsgálat során a Felügyelet szakági jogszabálysértések mellett számos olyan általános szerződési feltétel alkalmazását tapasztalta, amelyek tisztességtelennek tekinthetők. A Felügyelet ez idáig egy érintett pénzügyi vállalkozás által alkalmazott szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítását kérte közérdekű keresettel a bíróságtól, azonban több közérdekű kereset benyújtása is várható a közeljövőben.

A Felügyelet a benyújtott közérdekű keresetben olyan szerződéses pontokat támad, mint a társaság számára indokolatlanul és egyoldalúan kikötött elállási és felmondási jog; az opciós jog 5 éven túli kötelező meghosszabbítása; az adós jogszabály által biztosított valamely jogról való általános érvényű és előzetes lemondásra kötelezése; a biztosítékok halmozott kikötése és ügyfelek hátrányára történő érvényesítése; illetve a díjak jogcímében, mértékében és rendszerében tapasztalható aránytalanság.

A pénzügyi fogyasztóvédelem terén jelentős változások történtek, az új jogszabályi rendelkezések és a pénzügyi szervezetek önszabályozása keretében meghatározott vállalások a közjót erősítő fontos lépések. Ezek hatékonyságát, gyakorlati érvényesülését a Felügyelet új eljárási lehetősége, ellenőrzési tevékenysége is segíti.

A Felügyelet aktívan kíván élni a megteremtődött eljárási jogosultságával és a rendelkezésére álló eszköztárral, amelybe a vizsgálatok kapcsán hozott felügyeleti intézkedéseken túlmenően, adott esetben a közérdekű kereset indítása és a hatósági szerződéskötés is beletartozhat. A Felügyelet a hatékony jogérvényesítés érdekében más hatóságokkal és a pénzügyi fogyasztóvédelemben érdekelt további szervezetekkel is együttműködik.

Taksás Katalin főosztályvezető-befolytess Kontroll című újság májusi számában megjelent cikke.

A bankcsoportoknál lefolytatott 2009-es SREP vizsgálatok főbb tapasztalatai

1. BEVEZETŐ, A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GYAKORLAT BEMUTATÁSA

Ez a tanulmány a PSZÁF által a magyar bankcsoportoknál lefolytatott első ICAAP-SREP párbeszédnek eredményeiről, tapasztalatairól és tanulságairól kíván beszámolni. A tapasztalatok részletes bemutatása előtt rövid összefoglalást adunk az ICAAP-SREP párbeszéd lényegéről, továbbá a nemzetközi tapasztalatokról is.

1.1. MI AZ ICAAP ÉS A SREP?

A vonatkozó uniós direktívának és a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló törvénynek megfelelően a bankoknak az 1. pillérbeli felügyeleti tőkekövetelmény számításán kívül a 2. pillér keretében saját belső tőkeszámítást is kell végezniük. Ennek a célja az intézmények kockázatainak minél pontosabb felmérése mindennemű módszertani korlátozás, illetve magára a tőkefoglalomra vonatkozó kötelező előírás nélkül. Az 1. pillértől eltérően, mintegy a módszerválasztási szabadságért cserébe, az intézmények feladata annak bizonyítása, hogy az összes lényeges kockázatát figyelembe vette, továbbá a Felügyelet meggyőzése a módszerek és számítások korrektségéről.

Az egyszerű, adott időpontra vonatkozó tőkeszámításon túlmenően a bankoknak azt is demonstrálniuk kell, hogy folyamatosan képesek kockázataik értékelésére és ennek megfelelő tőke biztosítására. A 2. pillér tehát nem merül ki egy egyszerű tőkeszámításban: a bankok feladata dinamikus szemléletben, hosszú távra tervezve, a külső környezet esetleges negatív hatásait figyelembe véve, az intézmény üzleti stratégiájával és kockázatkezelési rendszerével összhangban demonstrálni a megfelelő tőkeellátottságot. Ezt, a bankok által szabadon megválasztott módszerekkel történő folyamatot nevezzük ICAAP-nek.

A vizsgált intézmények elképzeléseit értelemszerűen szabályozói kontrollnak kell alávetni. Ez történik meg a SREP-nek nevezett felügyeleti felülvizsgálat keretében, aminek eredménye egy, a Felügyelet által elfogadott tőkeszámítás, továbbá egy átfogó értékelés a bank módszereiről, kockázatkezeléséről és belső irányításáról, mindez elsősorban a hiányosságok rögzítésére kihegyezve.

Az említett felülvizsgálat a bank és a Felügyelet közötti párbeszédben, konzultációkban, vitákban valósul meg. Egyet nem értés esetén a Felügyeletnek joga van intézkedésekkel kényszeríteni a bankot a megítélése szerint helyes megoldások alkalmazására (többlettőke előírás, hiányosságok megszüntetésének előírása, stb.).

A folyamatra több BIS ill. CEBS útmutató is készült, és jelenleg is számos iránymutatás áll fejlesztés alatt, illetve véglegesítés előtt. Minthogy a jogszabályok rendkívül tág keretek között szabályozzák a kérdéskört, ráadásul a gyakorlat is végtelenül szerteágazó, az említett útmutatók hangsúlyozottan bizonyos felügyelési elvekre hivatkoznak (ún. „principle-based regulation”), és deklaráltnak kerülnek mindenféle tételes előírást. Mindez nagyon tág teret biztosít a nemzeti szabályozásnak és a felügyeleti gyakorlatnak egyaránt.

A belső tőkeszámítás és a kapcsolódó felügyeleti párbeszéd évente végzendő el. A párbeszéd információkéréssel indul a szabályozó hatóságok részéről, aminek a tartalma a legtöbb országban, így hazánkban is, részletesen előírásra kerül.

1.2. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

A felügyelt intézményeknek először a 2008-as évre vonatkozóan kellett saját belső tőkeszámítást végezniük, így az ezzel járó feladatok mind a bankok, mind a felügyeletnek számára rendkívül újszerűnek bizonyultak. Ugyan néhány nagybank már korábban is végzett belső tőkeszámítást teljesítménymérési, tőkeallokálási célból, még az európai bankcsoportok körében is ellentmondásos helyzettel találkozunk: a kifinomult, láthatóan több éves gyakorlaton alapuló megoldásokat alkalmazók mellett megtalálhatók a belső tőkeszámítás kérdését rendkívül egyszerűen módon – lényegében az 1. pilléres módszereket néhány egyszerű számítással kiegészítve – „elintéző” pénzintézetek is.

Az esetek többségében összefüggés mutatkozik az intézmények nagysága és az alkalmazott belső tőkeszámítási módszerek fejlettsége között. Komolyabb tőkeszámítási technikákat („economic capital modelling”) gyakorlatilag csak nemzetközi bankcsoportok alkalmaznak, melyek számaránya a vizsgált intézményi kör néhány százalékára tehető. Ezzel összhangban általános európai tapasztalat, hogy az ICAAP-et a bankok legtöbbször még inkább „felügyeleti gyakorlatnak” tekintik, mintsem a saját üzleti gyakorlat során alkalmazandó belső módszernek.

A helyzet nagyon újszerű a szabályozó hatóságok számára is. Egyrészt, gyorsan fejlődő területekkel, speciális ismereteket igénylő témákkal kell foglalkozniuk. Másrészt meg kell tanulniuk kezelni a módszertani szabadságot és a kvantitatív megközelítések domi-

nanciáját. Ehhez ugyan az 1. pilléres fejlett módszerek validációi jó „elgyakorlatot” jelentettek, azonban míg ott a minimumkövetelmények megfelelő eligazodási pontot jelentenek, a belső tőkeszámítás megítélése során az általános logikai, tudományos és módszertani ismeretek túl csak néhány nagyon általános elv áll a felügyelők rendelkezésére. Nem véletlen, hogy a befolyásosabb szabályozó intézmények (pl. a német Bundesbank vagy az Osztrák Nemzeti Bank) jelentős létszámfelesztést hajtottak végre a közelmúltban, s az említett feladatokat számos újonnan felvett, megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkatárs végzi el. A felügyelet előtt álló kihívás nagyságát jól mutatja, hogy az európai bankszövetség részéről már az az aggodalom is elhangzott, hogy amennyiben a felügyelet nem biztosítanak kellő erőforrásokat a SREP-hez, akkor a bankok megértése helyett a leegyszerűsítéseken alapuló felügyeleti diktátum fogja felváltani a kívánatos párbeszédet.

A leírtakkal összhangban teljesen magától értetődő, hogy az európai felügyeleti hatóságok kivétel nélkül másként kezelik a kis, illetve nagyméretű pénzintézeteket. Előbbiek kezelését igyekeznek egyszerűsíteni (pl. kérdőívek) és szabványosítani, az utóbbiakat viszont egyedileg kezelik.

Az egyes országok gyakorlatának összehasonlítása ugyanakkor a 2. pilléres tőkeszámítás céljaival kapcsolatban alapvető filozófiai ellentétekre is fényt derít. Az „angolszász” irányzat a tőkeképzést tekinti a legfontosabbnak, s igyekszik minél több tőkét „kipréselni” a bankokból. Ennek érdekében törekszik számszerű normák és számítási módszerek előírására, és fenntartással kezel minden olyan módszert (pl. a diverzifikációs hatások figyelembevételét), ami a tőkekövetelmény csökkentéséhez vezet. Ezzel szemben a legtisztábban a németek által képviselt „kontinentális” irányzat a módszerekre és a kockázatkezelés színvonalára helyezi a hangsúlyt. A bankok saját tőkeszámításaiból indul ki, és amennyiben azokat korrektnek, a kockázatkezelést pedig rendben levőnek találja, akkor azt se bánja, ha a bank által kiszámított pillér 2-es tőkekövetelmény az 1. pilléresnél is alacsonyabb: a jogszabályi előírásból következően ez utóbbit amúgy is tartani kell.

A CEBS is foglalkozott a kérdéskörrel, de nem foglalt egyértelműen állást. Úgy tűnik, a közvetlen diktátum helyett inkább a felügyeleti college-ok keretében kialakuló vitáktól, illetve a nagyszámú útmutatótól remélik a filozófiák és módszerek fokozatos harmonizációját. Pillanatnyilag tehát az egyes nemzeti felügyeleti maguk dönthetik el, hogy hol helyezkedjenek el a két „ideáltípus” között.

A felügyeleti felülvizsgálat lebonyolításában az eddigiekhez képest valószínűleg jelentős változást fog hozni a tőkekövetelmény uniós direktívájának jövő év elején érvénybe lépő változása, amely – a validációs kérelemhez hasonlóan – az ICAAP-ek vonatkozásában is a csoportszinten történő benyújtást rendeli el. Az érintett nemzeti felügyeleti képviselői ezzel összhangban college-ok keretében fogják a SREP-et lefolytatni, s közös dokumentumban rögzítik annak eredményét.

1.3. A PSZÁF ÁLTAL KÖVETETT GYAKORLAT

A nagybankok esetében alkalmazott felügyeleti gyakorlat az említett két megközelítés között nagyjából középen helyezkedik el. A bankok módszereit és számításait tekintjük kiindulási alapnak, és azok szakmai normáknak való megfelelése esetén nem bíráljuk felül a számított tőkeszükségletet. Ugyanakkor a legfőbb, 1. pilléres kockázatokra vonatkozóan az ideai felülvizsgálatok során meg lehetőségen szigorú korlátok voltak érvényben: a hitelkockázatok és a diverzifikációs hatások kapcsán csak igen korlátozottan (10% erejéig) engedték érvényesíteni az eltérő módszerekből fakadó tőkecsökkenést, a piaci és működési kockázat esetében pedig a két pillér közül a magasabb tőkeszámot kellett alkalmaznunk.

Hasonlóan vegyes képet mutat az elvárt számítási módszertanok vizsgálata is. Egyrészt a szabad módszerválasztás – mint a belső tőkeszámítás alapelve – messzemenőig, minden kockázati típusra vonatkozóan érvényesül. Ezzel együtt azonban néhány származékos kockázat vonatkozásában konkrét felügyeleti számítási módszer is előírásra került.

Az ICAAP-SREP párbeszéd a dolog lényegéből kifolyólag kevésbé formalizáltak, mint a hagyományos vizsgálatok, és sokkal inkább konzultatív jellegűek. Viszonylag magas a nem-helyszíni elemek aránya, és nem különül el bennük élesen a helyszíni és nem-helyszíni szakasz sem.

A helyszíni szakasz jelentős részét a bankok prezentációi teszik ki, melyek keretében meggyőző módon kísérlék meg bemutatni az alkalmazott módszereket és folyamatokat. A párbeszéd eredményéről készített összefoglaló jelentés alapvetően az észlelt módszertani, ill. kockázatkezelési hiányosságokat tárja fel. A vizsgált intézmények eddig végül minden esetben elfogadták álláspontunkat. A bankoknak kiküldött vezetői levél tartalmazza, hogy a SREP eredményeként mennyi pótlólagos tőkét kell tartaniuk a bankoknak a szabályozói minimumon felül.

A Felügyelet a nagybankokra vonatkozó ICAAP-eket első alkalommal 2008 közepére vonatkozóan kérte be, s a következő év elejére szándékozott egy deklaráltan nagyvonalú, kísérleti jellegű értékelést elvégezni. A dokumentumok feldolgozását azonban el lehetetlenítette az időközben kialakuló válsághelyzet, aminek következtében a vizsgálatok a korábban tervezetthez képest jelentősen elhúzódtak. Ugyan a bankok terheinek csökkentése és a párhuzamosságok elkerülése érdekében a SREP-et párhuzamosan végeztük más vizsgálatokkal, azonban a feladat erőforrásigényét ez sem csökkentette számottevően. Utóbbival kapcsolatban a legfontosabb felismerés minden bizonnyal az, hogy az alaposságnak és gondosságnak létezik egy olyan határa, ami alá – a jó szakmai hírnév, a minőség és a későbbi vizsgálatok veszélyeztetése nélkül – nem szabad menni.

Az első vizsgálat lezárására tavaly kora ősszel került sor. Időközben további öt intézmény felülvizsgálatát végeztük el, két esetben pedig annak lezárása folyamatban van. 2010 májusára tehát sikerült az összes vizsgálandó pénzintézet belső tőkeszámítási eljárását alaposan áttanulmányozni, így mód nyílik tapasztalataink összefoglalására, illetve a közeljövő szempontjából fontos következtetések levonására.

2. SREP VIZSGÁLATOK EREDMÉNYEINEK ELEMZÉSE

2.1. KIINDULÁSI PONT – SZABÁLYOZÓI TŐKEMEGFELELÉS

A **SREP vizsgálatok** eredményeinek bemutatásához az egyes bankok szabályozói tőkekövetelményéből és tőkemegfeleléséből indulunk ki. A tőkeszükséglet vonatkozásában három kategóriába sorolhatóak az intézmények. A piacvezető tőkekövetelménye meghaladja az 500 milliárd forintot, a közepes méretű bankok csoportjában 100 – 200 milliárd Ft között alakul a tőkeszükséglet, a kisebb univerzális bankoknak pedig 100 milliárd forintnál kevesebb tőkét kell megképezniük. Az intézmények tőkekövetelményének nagyságrendje arányban áll azok méretével, ám az eltérő kockázati profil miatt számottevő különbségek is mutatkoznak: a mérlegfőösszeg közel 6%-át kitevő átlagos szabályozói tőkeszükséglet úgy adódik, hogy az egyes intézményeknél 3 és 8% közötti értékek figyelhetők meg.

A **tőkemegfelelést** illetően a bankok mérete nem bizonyult meghatározó tényezőnek: ugyan léteznek számottevő eltérések e tekintetben is, a különbségeket elsősorban nem kockázati megfontolások indokolják. A szabályozói minimum-követelmény minden banknál teljesül, sőt a tőkemegfelelés az esetek többségében 10%-os szinten is könnyedén biztosított.

A **bankok teljes tőkeszükségletének** túlnyomó hányadát, átlagosan közel 90%-át a hitelkockázati tőkekövetelmény adja. A működési kockázat fedezése átlagosan a teljes tőkekövetelmény kb. egytizedét teszi ki, a piaci kockázatokra képzendő tőke súlya pedig majdhogynem elhanyagolható mértékű (2%). A kockázatok megoszlását tekintve ugyan tapasztalható némi eltérés az egyes bankok között, ám az említett arányok minden esetben jó közelítést adnak az egyes kockázatok sorrendjéről és hozzávetőleges súlyáról.

2.2. GAZDASÁGI TŐKESZÁMÍTÁS: ICAAP-SREP DIALÓGUS

A **bankok gazdasági tőkeszámítása** (ICAAP), majd az azt követő felügyeleti felülvizsgálat (SREP) eredményeképp a 2. pillérben az intézmények tőkeszükséglete és tőkemegfelelése számottevően megváltozott.

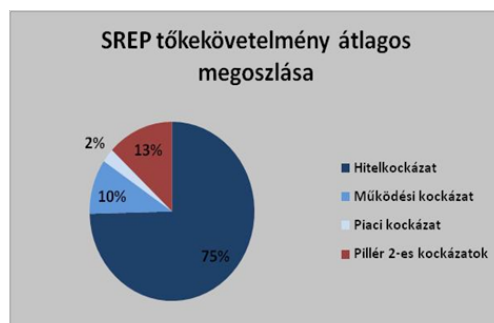
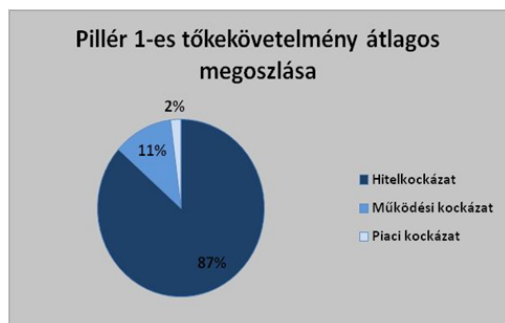
A **SREP tőkekövetelmény** minden esetben meghaladja a vonatkozó szabályozói értéket. A pótlólagosan előírt 2. pilléres tőke mértéke az esetek többségében az 1. pilléres tőkeszükséglet töredékére korlátozódik, azonban három intézmény esetében a 2010 folyamán tartandó tőke szintje jelentősen megemelkedett a gazdasági tőkeszámítás, illetve a felügyeleti felülvizsgálat eredményeképp. Legnagyobb eltérést a 2. pillérben a szabályozói tőkekövetelmény 70%-ának pótlólagos előírása jelentette, ugyanakkor több bank esetében 15% alatt maradt ez az érték.

A **pótlólagos tőkeképzések** hatásait összegezve megállapítható, hogy a felügyeleti SREP felülvizsgálat eredményeképp a hazai bankrendszer egészének tőkeszükséglete közel 17%-kal, 1600 milliárd forintot meghaladó szintre emelkedett. Mivel a vizsgált intézmények 1. pilléres tőkemegfelelése lényegesen a szabályozói minimum felett alakult, ennek hatása a bankok tényleges tőkeképzésében vélhetően nem azonnal és közvetlenül, hanem csak középtávon és áttételesen lesz tetten érhető.

Mindezek okán a 2. pillérben a bankok tőkemegfelelése lényegesen más képet fest, mint az 1. pillérben. Mivel a legtöbb intézmény a szabályozói szavatoló tőkefogalmat használta a belső tőkeszámítási eljárás során is, a 2. pilléres tőkemegfelelés elsősorban a tőkekövetelmény változásának függvényében módosult. A szabályozói értéket meghaladó SREP tőkekövetelmény így értelemszerűen a tőkemegfelelés romlását eredményezte a 2. pillérben. Ugyan továbbra is minden intézmény tőkeellátottsága megfelelő, ám a szabályozói pillér 10% feletti tőkemegfelelésével szemben a 2. pillérben a 8-10% közötti arány tekinthető tipikusnak.

2.3. A TŐKEKÖVETELMÉNY MEGOSZLÁSA KOCKÁZATI TÍPUSOK SZERINT

A **tőkekövetelmény** kockázati forrásait tekintve két számottevő változás tapasztalható a szabályozói pillérhez képest. Egyrészt kizárólag a 2. pillérben kezelt kockázatok fedezeteként jelentős mértékű – átlagosan a működési és piaci kockázatok együttes tőkekövetelményét is meghaladó – tőkeszükséglet keletkezett a bankoknál. Ugyan a hitelkockázat dominanciája továbbra is megmaradt, ám annak relatív túlsúlya csökkent: a gazdasági tőkeszámítás eredményeképp átlagosan a teljes tőkekövetelmény közel 13%-a már a 2. pilléres kockázatok fedezeteként kerül megképzésre.

Másik jelentős változás az 1. pillérhez képest, hogy az egyes kockázati típusok részarányának sokkal jelentősebb változékonysága figyelhető meg a bankok között. A jobb oldali ábrán feltüntetett részarányok egyaránt tartalmazzák például az 1. pillérben mellőzött kockázatokra 30%-ot meghaladó, illetve csak 6-7%-os részarányt elszámoló intézmények adatait. Még nagyobb különbségek

figyelhetők meg az egyes „új” kockázatok relatív tőkeigénye között: a 2. pilléres tőkepótlék bizonyos esetekben meglehetősen sok kockázati faktor eredőjeként áll elő, máskor pedig egyetlen tényezőről koncentrálódik. Ez a jelenség ugyan összhangban van előzetes várakozásainkkal, s magából a belső tőkeszámítási eljárás logikájából is következik, ám egyaránt utal az egyensúlyi hiányára a banki eljárások minősége és konzervativizmusa vonatkozásában.

3. A SZABÁLYOZÓI ÉS SREP TŐKEKÖVETELMÉNY ELTÉRÉSÉNEK LEGFŐBB OKAI

A következőkben azon tényezők hatását ismertetjük röviden, melyek a gazdasági tőkeszámítás kapcsán a legnagyobb mértékben felelősek a szabályozói tőkehelyzet megváltozásáért. A két tőkeszámítási pillér közötti eltérések indokaként alapvetően az eltérő módszertani megközelítés, a vizsgálandó kockázatok eltérő köre, illetve a felügyeleti felülvizsgálat keretében előírt pótlólagos tőkeigény jelölhető meg.

3.1. AZ 1. PILLÉRTŐL ELTÉRŐ MÓDSZEREK HASZNÁLATA

A kockázati tőkekövetelmény meghatározása során valamilyen módon a vizsgált intézmények mindegyike élt a 2. pilléres tőkeszámítási eljárások biztosította módszertani szabadsággal, s többségében az 1. pilléres szabályozói módszertől eltérő megközelítéssel számszerűsítették a fő kockázatok tőkeszükségletét. Nem kevés olyan esettel is találkozunk, amikor ugyan az 1. pilléres megközelítés került alkalmazásra az ICAAP keretében is, ám csak némi módosítást követően.

A legfontosabb kockázati típus, a hitelkockázat vonatkozásában egyetlen bank alkalmazta az 1. pilléres sztenderd módszertant. Az összes többi intézmény valamilyen fejlett, belső minősítésen alapuló módszerrel határozta meg a gazdasági tőke szintjét. Ez némely esetben a jogszabályban rögzített IRB modell (az ún. bázeli tőkefüggvény) volt, ám az esetek többségében valamilyen szofisztikált eszközérték- (pl. többfaktoros Merton-modell) vagy portfólió szemléletű modell (pl. CreditRisk+) segítségével került számszerűsítésre a bankok hitelezési kockázata. A belső módszerekkel számított tőkekövetelmény az esetek többségében a szabályozói érték körüli $\pm 15\%$ -os sávba esett.

A működési kockázat esetében jelenleg két intézmény rendelkezik engedélyezett fejlett mérési módszerrel (AMA), melyet a 2. pillérben is alkalmaznak. További két intézmény ugyan viszonylag megbízható, ám még nem validált belső modell segítségével számítja a tőkét, míg a többiek mindkét pillérben felügyeleti (alapmutató- és sztenderdizált) módszerekkel számolnak. A működési kockázat kapcsán gyakori, hogy az intézmények bizonyos csoportszintű irányelvek alapján (pl. magasabb elvárt konfidenciaszint) egyazon módszertan alkalmazása esetén is módosítják vagy átskálázzák az 1. pilléres tőkeszámot, így a 2. pilléres megközelítések az esetek többségében a tőkeszükséglet növekedéséhez vezettek.

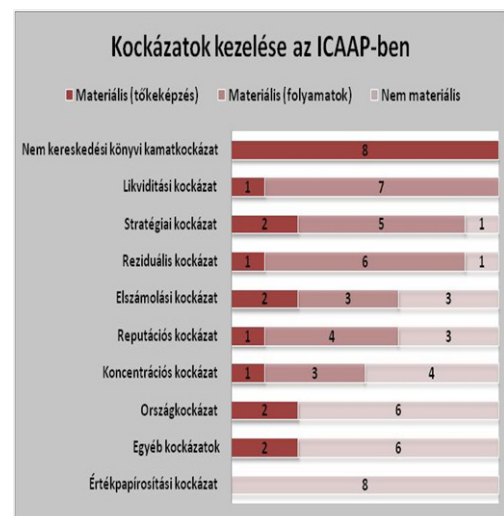
A piaci kockázatokra a sztenderd szabályozói módszertől különböző módszertan alkalmazása, a tőkekövetelmény vonatkozásában pedig nagyfokú változékonyság jellemző. Egyaránt volt példa az 1. pilléres tőkekövetelmény közel ötszörösének, illetve csupán egyötödének a megképzésére is.

3.2. A 2. PILLÉRES KOCKÁZATOK FIGYELEMBEVÉTELE

A kétféle tőkekövetelmény eltérésének további forrása, hogy az intézményeknek az 1. pillérben nem kezelt kockázatok hatását is mérlegelniük kell. Az ICAAP kézikönyv előírásai szerint a belső tőkeszámítási eljárás során az intézményeknek az összes lényegesnek ítélt kockázatot kezelniük kell. Kiemelt jelentőségük miatt a Felügyelet ugyanakkor egy sor kockázati típust nevesít, melyek esetében áthelyezi a „bizonyítási kényszert” az intézményekhez. A 2. pilléres materiális kockázatokra vonatkozóan nincs kötelező jelleggel tőkeképzés előírva, a Felügyeletnek módjában áll elfogadni a kockázat megfelelő üzleti folyamatok révén megvalósuló kezelését is.

A grafikon a nevesített kockázatok körére vonatkozóan szemlélteti azt, milyen arányban ítélték azokat relevánsnak a vizsgált intézmények 2009-ben. Az összes bank kizárólag a banki könyvi kamatláb-kockázatot és a likviditási kockázatot tekintette materiálisnak: előbbi tőkeképzéssel, utóbbit tipikusan az üzleti folyamatok megfelelő szabályozásával fedették. Többségében relevánsnak bizonyult a stratégiai, koncentrációs, elszámolási, reputációs és reziduális kockázat, míg az országkockázat az országlimitek miatt túlnyomórészt immateriálisnak adódott. Mivel a hazai bankok értékpapírosítási tevékenységet nem végeznek, ebből eddig nem keletkezett kockázati kitettség.

A banki kockázatok vizsgálata mellett a 2. pilléres tőkeszámítási eljárás részét képezi a külső kockázati tényezők számbavétele is. Ezek közül a tőkekövetelmény vonatkozásában, s módszertani szempontból is a stressz-tesztek bizonyulnak a legérdekesebbnek. Segítségükkel ugyanis jobban körülbástyázható az intézmény kockázati tőkeszükségletének megfelelő mértéke, és pontosabban felmérhető annak érzékenysége a kedvezőtlen környezeti változásokra. Az alkalmazott módszerek szofisztikáltságát és átgondoltságát illetően kifejezetten nagy eltérések figyelhetők meg a bankok között, ami nem kis mértékben arra vezethető vissza, hogy ezen a területen nem igazán léteznek a gyakorlatba könnyen átültethető tudományos módszerek, felügyeleti benchmarkok, illetve nemzetközi ajánlások. A divergens megközelítések ellenére néhány esetben olyan jelentős hiányosságokat állapítottunk meg, melyek alapján a SREP keretében jelentős többlettőke

került előirányzásra. Az esetek többségében a stressz-tesztek az intézmények tőkekövetelményét nem befolyásolták, inkább csak a kockázatok jobb felméréséhez, a megfontoltabb tőke tervezéshez szolgáltattak pótlólagos információt.

3.3. AZ ÚN. KOCKÁZATOS PORTFOLIÓK TŐKEKÖVETELMÉNYE

A SREP útmutatóban foglaltak szerint a 2. pilléres felülvizsgálati folyamat részét képezi a Felügyelet által különösen kockázatosnak minősített kitettségekre vonatkozó többlettőke-előírásoknak való megfelelés ellenőrzése.

A Bankok minden esetben tételesen bemutatták a Felügyeletnek a kiemelten kockázatosnak tekintett portfóliókat, illetve az azokra képzett addicionális tőkekövetelményt. Jóllehet a szóban forgó kockázatok jelentős része a hitelkockázat, az országgkockázat és a piaci kockázat keretein belül kezelésre került, a kockázatos portfóliók tőkekövetelménye számos Banknál önálló kockázati típusként jelent meg az ICAAP keretében.

Általános tapasztalat ugyanakkor, hogy a kockázatosnak ítélt portfóliók méretüknél fogva nem jelentenek jelentős kockázatot az intézmények számára. A legnagyobb, ezen a jogcímen pótlólagosan megállapított tőkeigény 1,1 milliárd forint volt, azonban az összeg még ebben az esetben sem érte el a hitelkockázati tőkekövetelmény 1%-át.

3.4. AZ ICAAP TŐKEIGÉNY FELÜGYELETI FELÜLBÍRÁLATA

A Felügyelet a felülvizsgálat folyamán ítéletet alkot mind az alkalmazott kockázatkezelési módszer megfelelőségéről, mind pedig a számított a tőkeszükséglet elégségességéről. Az említett két prudenciális szempont ugyan összefügg, ám bizonyos szempontból függetlenek is egymástól. Amennyiben a Felügyelet a belső tőkemegfelelési folyamat bármelyik említett aspektusát súlyosan kifogásolhatónak találja, úgy a SREP keretében nem fogadja el az ICAAP-ben az intézmény által meghatározott tőkeszükségletet. Ilyen esetben az érintett kockázati típusra vonatkozóan pótlólagos tőkeszükséglet előírása tűnik rövidtávon a leginkább célravezetőnek. Ezt a tavalyi felülvizsgálatok során a Felügyelet számos alkalommal a gyakorlatban is érvényesítette.

Az esetek többségében a felügyeleti korrekció mértéke nem bizonyult túlságosan magasnak: a SREP tőkekövetelmény átlagosan csupán kb. 4%-kal haladja meg a bankok által meghatározott ICAAP tőkekövetelményt. Ennek oka részben abban keresendő, hogy az intézmények egy jelentős része – már csak leányvállalati státuszából kifolyólag is – a nemzetközi szakirodalomban, illetve az üzleti és szabályozói gyakorlatban elfogadott, „best practice”-ként ismert módszertanok többségét átvette, és azokat megfelelően széles kockázati körre kiterjedően, körültekintően alkalmazza. Másodsorban a belső tőkeszámítás keretében számtalan ésszerű és következetesen megvalósítható kockázatmértéki mód megengedett, melyek megítélése kapcsán – az általános logikai és módszertani apparátuson túlmenően – a korábbiakban nem állt rendelkezésre egyértelmű viszonyítási pont a Felügyelet számára. Harmadsorban a jelenlegi üzleti és gazdasági környezet az intézményeket eleve rákényszeríti a kockázattudatosságra, így érdekeik nem kis részben egybevágnak a szabályozói célokkal.

Bizonyos esetekben mindamellett feltétlen szükségét éreztük pótlólagos tőkeigény érvényesítésének. Ennek legszembetűnőbb példája annak az intézménynek az esete, amelynél a SREP tőkekövetelmény közel kétszerese az eredetileg számszerűsítettnek. Itt alapvetően a refinanszírozott banki kitettségek kezelésének módja, a működési kockázati modell nem kellő konzervativizmusa, illetve a stressz-tesztek következtetlenségei miatt javasoltuk a tőkeszükséglet utólagos emelését. Ez részben az első pilléres kockázatok kapcsán a bevezetőben említett SREP korlátok érvényesítése, részben pedig pótlólagos stressz-tőkekövetelmény előírása révén történt. Más esetben az ingatlanbefektetések és egyéb részesedések kockázatának nem kielégítő figyelembevétele miatt, illetve általános prudenciális és piaci megfontolásokra hivatkozva nem járultunk hozzá a 2. pillérben a tőkekövetelmény csökkenéséhez. A felügyeleti szempontok érvényesítése 10-50 milliárdos tőkeszükséglet-többletet eredményezett az érintett bankok esetében.

4. TAPASZTALATOK ÉS JÖVŐBENI TEENDŐK

4.1. ÁLTALÁNOS TAPASZTALATOK

Általános tapasztalataink nagyrészt egybeesnek a bevezetőben említett nemzetközi tapasztalatokkal:

- Jelentős különbségek vannak a bankok módszertani igényessége között. Az általános helyzet nem tekinthető rossznak, de léteznek lényegében a szabályozói megközelítést alkalmazó bankok is. Amíg ez teljesen elfogadható mondjuk egy szövetkezeti hitelintézet vagy egy kisebb bank esetén, egy nagyobb banktól elvárható a kockázati kitettség pontosabb felmérése. A Felügyelet a jövőben még erőteljesebben érvényesíteni kívánja ezt a szempontot.
- Érezhető különbség van a bankok „tőkeétvágyában” is. Amíg egyes intézmények szemmel láthatóan a tőkeigény minimalizálására törekednek, addig mások magasabb megbízhatósági szint (megcélzott minősítés) megvásárlásával, fejlett modellek alkalmazásával, különféle konzervatív megoldásokkal az 1. pilléres értéknél lényegesen magasabb tőkekövetelményt számszerűsítenek. A következő felülvizsgálatok során a Felügyelet biztosítani kívánja a felülvizsgálatok viszonylagos homogenitását ebben a vonatkozásban is.
- Az intézmények egy részénél az alkalmazott módszertanok még eléggé képlékeny, alakuló állapotban vannak. Ez különösen vonatkozik olyan területekre, mint a stressz-tesztelés, tőke tervezés, belső irányítás. Ezen túlmenően a már kialakult módszertannal rendelkező bankok is terveznek további fejlesztéseket, így a módszertani kérdések megismerése még egy ideig jelentős szerepet fog játszani a SREP vizsgálatokban.

- Nemzetközileg aktív bankok esetén erős tendencia érvényesül az ICAAP módszertanának központosítására, az anyain-tézmény domináns szerepének további erősödésére. Ennek következtében több hazai bank kénytelen volt saját fejlesztésű módszertanát feláldozni a csoportegység oltárán, ami nem mindig jelentett minőségi javulást. Ezzel összefügg azon megfi-gyelésünk, miszerint a központi módszertan sok esetben még „nem csurgott le” igazán helyi szintre, ahol alkalmazóik nem igazán ismerik, s gyakran mintegy „fekete dobozként” használják azokat.
- Az ICAAP manapság még sajnos inkább csak a Felügyelet számára készülő számítás, mint üzleti célokra alkalmazott belső megközelítés. A belső használat többnyire felsővezetők tájékoztatásában merül ki, ám a tőketervezés során már gyakran figyelembe veszik annak eredményét. Érdekes módon még a belső teljesítménymérést alkalmazó bankok sem a 2. pilléres számításnak megfelelően allokálják a tőkét, hanem a szabályozói pillért veszik alapul.
- Általános tapasztalat, hogy az egyes bankok nem ismerik behatóan sem a Felügyelet elvárásait, sem pedig versenytársaik kockázatkezelési megoldásait. Ez különösen a 2. pilléres kockázat kezelése kapcsán, a választott megoldások különbözősége fényében vált nyilvánvalóvá. Az ICAAP „meghonosodása” és a magas színvonalú, következetes felügyeleti gyakorlat a jö-vőben minden bizonnyal enyhíti a sok területen (pl. stressz-tesztek) mutatkozó tanácsstalanságot, ám feltétlen szükségesnek ítéljük a bankok jobb tájékoztatását a Felügyelet által példamutatónak ítélt megoldásokról.
- A bankok közötti színvonalbeli különbségek jellemzésére készítettünk egy szubjektívnek tekinthető minősítést, amely a módszertan színvonala, a kivitelezés igényessége és az eredmények konzervativizmusa alapján értékelte a bankokat. Ennek eredményeként a hagyományos iskolai skálán 2,3 és 4 között szóródtak az eredmények. A Felügyelet megfontolja, milyen módon lenne célszerű megosztani értékelésünket a vizsgálat intézményekkel.

A fentiekben leírtak miatt a különböző bankok számai nehezen összehasonlíthatók. Véleményünk szerint a következő felülvizs-gálatok során már sokkal jobban biztosítható a SREP-ek egyenszilárdsága, így részben semlegesíteni tudjuk majd a divergens banki megközelítések hatásait a tőkekövetelményre.

Hangsúlyozandó, hogy a rendelkezésre álló felügyeleti erőforrások miatt a 2009-es vizsgálatok csak a szűkebb értelemben vett tőkeszámítás értékelését tették lehetővé, s a kvalitatív szempontok (belső irányítás, kockázatkezelés színvonala stb.) vizsgálata ezúttal a megérdemelnél kisebb súlyt kapott. A jövőben szintén nagyobb figyelmet fogunk szentelni a tőkefogalom, az elfogadható tőke-elemek, a kockázatformák és tőkeelemek egymáshoz rendelése, valamint a tőke-értékvesztés együttes figyelembevétele kérdéseinek.

Ami a szabályozási kérdéseket illeti, a jelenlegi felügyeleti előírások néhány ponton kifejezetten érzékenyen érintették a belső tőkeszámítás menetét. Ilyenek például:

- A hitelkockázati, illetve egyéb első pilléres kockázatok tőkekövetelmény csökkenésének maximum 10, illetve 0 százalékos el-ismertethetőségi korlátja a SREP-ben. Ez nyilvánvalóan kevés ösztönzést biztosít a szabályozóinál esetleg alacsonyabb tőke-követelményt eredményező fejlett módszerek alkalmazására, illetve a 2. pilléres kockázatok teljeskörű és megfelelően prudens figyelembevételére, és némileg hiteltelenítik a bankokkal szakmai kérdések kapcsán folytatott felügyeleti „párbeszédet”.
- A Felügyelet által a SREP-kézikönyvben kötelezően előírt, illetve sugalmazott (ám meglehetősen egyszerű) módszerek kap-csán az a tapasztalatunk, hogy egyes bankok a szóban forgó módszerek alkalmazásával felmentve érzik magukat az adott kockázat (pl. devizakockázat vagy országgkockázat) tőkekövetelményének szofisztikáltabb módszerekkel történő számszerű-sítése alól.
- Az ún. kockázatos portfóliók SREP-en belüli kezelésével egy szabályozási elem került be a párbeszédbe, ami egyoldalú előírás a bankok részére, felülvizsgálata pedig egyértelműen „compliance” vizsgálatává válik.

Ezen – illetve más, hasonló jellegű – szabályozási kérdéseket a Felügyelet a közeljövőben a felügyeleti területek és vezető testületek részvételével meg fogja vitatni, és remélhetőleg konszenzusos szakmai álláspontot alakít ki. Ez minden bizonnyal a jelenleg érvényes ICAAP-SREP szabályozás módosulását is maga után fogja vonni néhány ponton.

4.2. A PÁRBESZÉDBEN REJLŐ LEHETŐSÉGEK A KÖZELJÖVŐRE VONATKOZÓAN

Az ICAAP-SREP párbeszéd kiváló lehetőséget adhat a bankok tőkehelyzetének és kockázatkezelésének rendszeres felülvizsgá-latára és a bankkal való megvitatására. Ennek a lehetőségnek a valóra váltásához alapvetően arra van szükség, hogy a SREP jobban integrálódjon a felügyeleti gyakorlatba. Erősödik ugyanis az a felismerésünk, hogy a SREP-ek, a validációk és a „hagyományos” felügyeleti vizsgálatok sok közös pontot tartalmaznak, és a különféle tapasztalatok integrálása nagyban hozzájárulhat az intézmények kockázatainak jobb feltérképezéséhez.

Jelentős előnyökkel járna továbbá a bankok orientálása az elvárt gondosság és módszertani igényességet illetően. E célból a legjobb megoldásnak a vizsgálat során szerzett tapasztalatok rendszeres nyilvánosságra hozatalát látjuk. Szintén fontosnak ítéljük a mérvadó-nak tekintett best practice megoldások ismertetését és konzultatív formában történő megvitatását a felügyelt intézményekkel, ami az egyes kockázati típusok vonatkozásában szolgálná az információcserét és a szabályozói elvárásoknak való jobb megfelelést.

[A bankcsoportoknál lefolytatott 2009-es SREP vizsgálatok főbb tapasztalatai](#)

Megjelent a CEBS 2009. évi éves jelentése

ELNÖKI ELŐSZÓ

Giovanni Carosio, a CEBS elnöke

KEDVES OLVASÓ!

Nagy örömmel terjesztem elő az Európai Bankfelügyelet Bizottsága, a CEBS 2009. évi éves beszámolóját.

A pénzügyi válság által támasztott folyamatos kihívások az előző évhez hasonlóan 2009-ben is hozzájárultak a szervezettel szembeni elvárások fokozódásához.

A CEBS tevékenységei létrehozása óta erősen a szabályozási fejlemények, nevezetesen a Bázeli II. Unión belüli végrehajtására összpontosultak. E tekintetben jelentős számú iránymutatást alakítottunk ki különféle kérdésekben, amelyek a tőke megfelelési irányelv (CRD), a Bázeli II. uniós végrehajtása által létrehozott keretet voltak hivatottak kitölteni. A CEBS 2009-ben továbbra is aktív maradt a szabályozás területén, és nagymértékben hozzájárult a szabályozási keretrendszernek a válságra reagáló javítását célzó munkához; a ciklusokat ellensúlyozó tőkepufferekre vonatkozó javaslat, a javadalmazásra és belső irányításra vonatkozó iránymutatások és a banki közzétételre vonatkozó iránymutatások csak néhány tételt jelentenek. Emellett az egyes tagállamok illetékes hatóságainak rendelkezésre álló minimális közös eszköztár meghatározásával aktívan részt vettünk a Bizottság által a határokon átnyúló válságkezelés uniós keretrendszerének kidolgozásában a bankszektor területén, hogy a bankoknál felmerülő problémákat korai szakaszban felismerhessék, és megfelelő lépéseket tehessenek. Jelenleg a Bázeli Bizottság által 2009 decemberében kialakított szabályozási javaslatok, az ún. mennyiségi hatástanulmány Európai Unióban kifejtett hatásának felmérésében vagyunk aktívak.

A válság eredményeképpen azonban a CEBS munkájának fókuszja jelentősen módosult, most az Európai Unió határokon túlnyúló főbb bankcsoportjainál felmerülő kockázatok és sérülékeny pontok elemzésére összpontosítunk. A felügyeleti tevékenységek összehangolásának fokozott fontosságot tulajdonítunk, így a CEBS az uniós felügyeleti szervezetek hálózatának csomópontjaként és platformjaként működik, megkönnyítve a nemzeti felügyeleti közti időben történő és hatékony információcserét. Emellett igen szorosan összehangoltuk tevékenységeinket és az általunk végzett monitoringot testvérbizottságainkkal, a CESR-rel és a CEIOPS-szal.

A CEBS a kezdettől fogva mélyen elkötelezte magát a felügyeleti kollégiumok működése mellett. 2009-ben e területen további előrelépést tettünk a kollégiumok által a felügyeleti tevékenységek és döntések összehangolásában betöltött szerepének elmélyítésével. 2009 végére 33 felügyeleti kollégium jött létre, célunk az EGK-ban központtal rendelkező olyan bankcsoportok számának további növelése, amelyek számára van kollégium, valamint a meglévő kollégiumok működésének fejlesztése. A CRD II. rendelkezéseinek megfelelően nemrégiben konzultációra bocsátottuk a kollégiumok működésével és 2. pillérnek a tőke megfelelés belső értékelési folyamatához (ICAAP) és a felügyeleti felülvizsgálati folyamathoz (SREP) kapcsolódó rendelkezései alkalmazására vonatkozó együttes határozatokkal összefüggő felügyeleti gyakorlatok konvergenciájára vonatkozó iránymutatásokat. Ezen túlmenően a CEBS Titkárságának képviselőit most már rendszeresen meghívják megfigyelőként a kollégiumi ülésekre.

2009 az uniós bankrendszer rendszeres felmérésére vonatkozó feladat szempontjából is fontos év volt a CEBS számára, mivel az ECOFIN-től megbízást kaptunk a bankrendszer első, egész Unióra kiterjedő előretekintő stressz tesztjének koordinálására. A tevékenység célja a szakpolitikák kialakítóinak az európai pénzügyi rendszer rugalmasságának felméréséhez rendelkezésre álló összesített információ szintjének növelése. A tevékenység igen pozitív fejleményt és a stressz tesztelés lebonyolítására vonatkozó felügyeleti gyakorlatok további konvergenciája felé tett újabb lépést jelent. A CEBS most folytatja a második ilyen vizsgálatot.

A pénzügyi válság legelső hónapjait követően az Unió intézményei az európai pénzügyi szerkezet reformjára összpontosították figyelmüket egyrészt a piaci bizalom helyreállítása, másrészt a pénzügyi piacok további válságokkal szembeni védelme céljából. A CEBS és testvérbizottságai, a CESR és a CEIOPS közös válaszok benyújtásával, valamint a Bizottsággal folytatott nyílt és folyamatos párbeszéd révén aktív szerepet vállaltak az Európai Bizottság által indított egyeztetésben.

A CEBS jelenleg egy evolúciós megközelítés mentén készíti elő az átmenetet a jövőbeni Európai Bankfelügyeleti Hatóságra: elsőrendű fontosságú a „zavartalan folytatás”. Konkrét lépéseket teszünk a zökkenőmentes átmenetért, és konkrét prioritási területeket határozunk meg. A CEBS szorosan együttműködik a többi 3L3 bizottsággal annak érdekében, hogy az ágazatközi átmenet kérdéseit alapvetően 3L3 szinten kezeljék. Ez az előttünk álló kihívás, és mindannyian azon dolgozunk, hogy az EBA 2011-ben megkezdhesse működését.

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a munkacsoportok elnökeinek és tagjainak, valamint a CEBS Titkárságának, akik lehetővé tették, hogy a CEBS hatékonyan és sikeresen folytathassa tevékenységét. Végül meg szeretném említeni

a CEBS korábbi elnökei, José María Roldán, Daniele Nouy és Kerstin af Jochnick nevét, akik az alapítást követő első években és a globális pénzügyi válság idején nagyszerű vezetőként irányították a bizottságot. E tekintetben a CEBS tervezett átalakulása az EBA-vá a siker legjobb bizonyítéka.

2010. ÉVI MUNKAPROGRAM

A CEBS által 2009-ben végzett tevékenység határozottan arra összpontosított, hogy hozzájáruljon a pénzügyi piacokon bekövetkezett válsághelyzetre adott eredményes felügyeleti és szabályozási válaszhoz az EU ütemtervek (roadmaps) és a G20-csúcsalkalmazókon történő uniós részvétel előkészítésével összefüggésben. A CEBS emellett a több iránymutatást dolgozott ki a CRD 2010 végétől hatályba lépő felülvizsgálata által meghatározott kulcsterületekre vonatkozóan.

A CEBS konkrétan az alábbiakra összpontosított:

- Egy 2008-ban megállapodott módszertan alapján a CEBS kockázatfelmérést végzett az EFC-FST részére, és a CEIOPS-szal és a CESR-rel együtt ágazatközi kockázatfelmérésre vonatkozó kísérleti tanulmányba kezdett. Emellett az ECOFIN kérésére a CEBS elvégzett egy, az egész Unióra kiterjedő stressz tesztelési vizsgálatot;
- 2009-ben a CEBS végrehajtotta az Unió összes jelentős határon átnyúló bankcsoportját felügyelő felügyeleti kollégiumainak létrehozására vonatkozó cselekvési tervet. Emellett a kollégiumok operatív működésére és a honos és befogadó államok felügyeleti által a kollégiumi keretek közt végzendő közös felmérésekre vonatkozó iránymutatásokon is dolgoztunk
- A CEBS a bankok 2008. végi közzétételeire, valamint a piac elé terjesztett, 3. pillér szerinti közzétételekre vonatkozó vizsgálati jelentések, valamint a stressz hatása alatt álló tevékenységre vonatkozó banki közzétételről szóló iránymutatások kidolgozása révén vizsgálta a bankok átláthatóságát és közzétételeit;
- A CEBS 2009-ben készített további fontos iránymutatásai közé tartoznak a hibridekről és a nagy kockázati kitettségekről szóló iránymutatások. Emellett együttműködtünk az Európai Bizottsággal egy kiegészítő intézkedésre vonatkozó javaslaton, javaslatot alakítottunk ki a 2. pillér szerinti ciklus-ellenes tőkepufferről, és elemezzük a ciklusosság támogatását a számvitellel kapcsolatban.
- A válságból levont tanulságok eredményeképpen a CEBS a likviditási kockázat kezelésére vonatkozó iránymutatásokat, valamint egy likviditási azonosító igazolványt is kidolgozott, és meghatározta a kockázatkezelés és a javadalmazás magas szintű alapelveit.
- Tovább fejlesztettük a tervek szerint 2012-re elkészülő harmonizált felügyeleti beszámolási keretrendszer részeit a 2008-ban készült, az ECOFIN által támogatott tervnek megfelelően. 2009-ben a CEBS a FINREP-re vonatkozó iránymutatásokra összpontosított.
- A CEBS 2009-ben fokozta a képzési programok biztosítására irányuló erőfeszítéseit: ettől az évtől kezdve vált elérhetővé az uniós finanszírozás. A CEBS emellett felügyeleti közzétételi keretrendszerének módosításán is dolgozott.
- A CEIOPS és CESR bizottságokkal karöltve észrevételeztük a felügyeletre vonatkozó uniós intézményi intézkedések erősítésére vonatkozó javaslatokat, többek között az Európai Bizottságnak proaktív módon beterjesztett 3L3 észrevételek útján.
- Végül, de nem utolsósorban, a CEBS az Európai Bizottságnak több alkalommal adott tanácsot, például a CRD 42. cikkének a hazai és befogadó felügyeleti kapcsolatos alkalmazása kérdésében.

PROJEKTEK A 2010. ÉVRE

PRIORIZÁLÁS

A pénzügyi piacok változó helyzetére való gyors reagálás érdekében a CEBS 2009-ben szigorú prioritizálási rendet kezdett alkalmazni tevékenységeinek tervezésében és végrehajtásában. E célból a következő prioritásokat különbözteti meg:

- 1. prioritás: e tevékenységek kulcsfontosságúak, a megállapodott ütemezésen belül kell őket elvégezni. Az erőforrásokat először is az ilyen 1. prioritású tevékenységekhez rendeljük.
- 2. prioritás: e tevékenységek elvégzése a CEBS számára fontos, azonban szükség esetén bizonyos mértékben halasztható.
- 3. prioritás: e tevékenységeket csak annyiban vállaljuk fel, amennyiben nem mondanak ellent az 1. és 2. prioritású tevékenységek erőforrás-igényének.

Tekintettel a pénzügyi piacok változó fejleményeire, a prioritások az év során változhatnak. A prioritások újbóli megállapításában létfontosságú szerepet tölt be a Kibővített Hivatal és a Konzultációs Panel, a megváltozott prioritásokról a CEBS fő bizottsági ülésein formális megállapodás születik.

2010 KULCSFONTOSAGÚ TEVÉKENYSÉGEI

2010-ben a legmagasabb prioritást a CEBS-nek a válság szabályozási és felügyeleti következményeivel kapcsolatos tevékenységei, a Bázeli II-ben és a CRD-ben várható változásokkal összefüggésben teljesítendő feladatok, 2010 végéig a CEBS-ről az EBA-ra való áttérést előrelépő intézményi felügyeleti intézkedésekben várható változásokkal összefüggő feladatok kapják.

A CEBS konkrétan a következő projekteket határozta meg a 2010-ben teljesítendő, magas prioritású projektekként:

- Intézményi intézkedések: az Európai Bizottság nemrégiben tett közzé egy uniós jogszabálysomagot. A CEBS a másik két harmadik szintű bizottsággal együtt elemzi e javaslatokat, és észrevételezi a csomagot. A tervek szerint 2010 végére a CEBS Európai Bankfelügyeleti Hatósággá alakul. E tekintetben jelentős előkészítő munkára lesz szükség, kezdve a napi működést biztosító migrációs terv elkészítésétől és végrehajtásától a jövőbeni szervezet informatikai infrastruktúrájának kialakításáig. A CEBS úgy határozott, hogy proaktívan dolgozik különféle témákon 2010-ben.
- Időszakos kockázatfelmérések: úgy véljük, az uniós bankszektor rugalmasságának felmérése és felügyeleti szempontú korai előrejelzések fogadása érdekében fontos nagyobb figyelmet fordítani a makrogazdasági és bankágazati elemzésekre. A CEBS munkája a rendszeres kockázatfelmérésekre és a stressz tesztre összpontosít. 2008-ban a CEBS kialakította az ilyen fókuszált kockázatfelmérések időszakos elvégzésére szolgáló mechanizmust, amely makrogazdasági elemzéseken alapul, és alulról-felfelé megközelítést követ. A CEBS 2010-ben továbbra is elvégzi e kockázatfelméréseket, azonosítja a fontos kockázati területeket, azok relevanciáját a bankok szempontjából, a bankok által az e kockázatok mérséklése érdekében tett intézkedéseket és az esetleg szükségessé váló szakpolitikai reakciókat. Emellett a CEIOPS és CESR bizottsággal karöltve a CEBS egy második kísérleti tanulmányba fog az egész Unióra kiterjedő ágazatközi kockázatfelmérés időszakos elvégzése céljából. Emellett a CEBS várhatóan 2010-ben is végez egy új stresszteszt-vizsgálatot a 2009-ben végzett tevékenység utógondozásaként.
- Felügyeleti kollégiumok és egyéb hálózati mechanizmusok: a válság egyik tanulsága az volt, hogy a felügyeleti együttműködés, koordináció és információcsere elsőrendű fontosságú. A felügyeleti együttműködés és koordináció felügyeleti kollégiumok útján történő előmozdítása a CEBS létrehozása óta előkelő helyen állt feladatai között, ezért támogatta a felügyeleti kollégiumok működését, és a tagok vagy a Működési Hálózatok Ágazati Platformja által felvetett kérdésekkel foglalkozott. 2010-ben a CEBS a felügyelők kollégiumának létrehozására irányuló lépésekkel és működésük célpontjainak kialakításával folytatja tevékenységét. Emellett véglegesíti a kollégiumok operatív működésére és a kollégiumokon belül a honos és befogadó államok felügyeleti által végzett közös felmérésekre vonatkozó iránymutatásokat, és felkészül a CDR-ből 2010-ben fakadó változásokra.
- Korai intervenciók mechanizmusok: 2009 végéig az Európai Bizottság egyeztet a korai intervenciók eszközökre és a banki megoldásokra vonatkozó javaslatairól. Emellett az eszközök átruházhatóságával is foglalkozik. Az Unió felügyeleti hatóságainak elemi érdeke az EU e kezdeményezésének észrevételezése, és amennyiben helyénvalónak találják, szakpolitikai ajánlások kialakítása, különös tekintettel az eszközök határon átnyúlóan működő bankcsoportoknál történő alkalmazásának megfelelően ésszerűsített megközelítésének kialakítására és a szakterületre vonatkozó szakpolitikai vitában való részvételre, továbbá az uniós betétgarancia-konstrukciók további fejlesztésére.
- 2. pillér: A 2. pillér pillanatnyilag a tagállami gyakorlatok további konvergenciáját igénylő terület. A válságot követően és a CRD felülvizsgálatban beérkezett kérésekre tekintettel a CEBS több fontos területre vonatkozó iránymutatást dolgoz ki. Már említettük a közös felmérésekre és döntésekre vonatkozó iránymutatások kialakítását, amelyek hozzájárulnak a SREP szerinti tőkeegyeleltetés határokra átnyúló bankok esetében történő felmérésére alkalmazandó alapelvek következetesebb és eredményesebb alkalmazásához, valamint a határokra átnyúló bankok kockázatfelmérésére vonatkozó általános iránymutatásokat. A koncentráció kockázatára vonatkozó jelenlegi iránymutatásokat a válságból levont tanulságok fényében 2010-ben aktualizáljuk, és a CEBS a javadalmazás témájában végrehajtási tanulmányt végez, és további iránymutatást alakít ki.
- A CRD módosításai: a CEBS aktívan követi a BCBS fejleményeit, nevezetesen a tőke minősége és mennyisége, a kiegészítő intézkedések és az értékpapírosítás területén. A CRD jövőbeni változtatásában a CEBS a fenti javaslatok uniós szintű hatásának vizsgálatával és megfelelő esetben a szakpolitikai vitához történő hozzájárulással vesz részt.
- Átláthatóság és közzététel: 2010-ben a CEBS véglegesíti a bankok általi közzétételről szóló, a válság tanulságaiként kialakított iránymutatásait. Emellett egy második felmérésben kívánjuk vizsgálni az Unió főbb határon átnyúló módon működő bankjainál a 3. pillér előírásainak 2009 végén fennállt betartását, ideértve szükség szerint a közzététel minőségének fokozására vonatkozó esetleges szakpolitikai ajánlásokat is.
- Likviditási kockázat kezelése: a 2009-ben a likviditási kockázat kezelésére kialakított iránymutatások utógondozásaként a CEBS részletesebb iránymutatásokat dolgoz ki 2010-ben, különösen a likviditási költségek allokációs mechanizmusáról. A CEBS emellett várhatóan foglalkozik a likviditás finanszírozására vonatkozó minimumstandarddal (uniós végrehajtásával), feltéve, hogy e fejlemények globális lendületet kapnak.
- Felügyeleti beszámolás: a CEBS és a CEIOPS folyamatosan dolgozik azon a terven, hogy 2012-re bevezessék az ECOFIN által támogatott harmonizált felügyeleti beszámolást. 2010-ben a CEBS a kockázati beszámolásra vonatkozó iránymutatásait (COREP) kívánja átdolgozni tekintettel a CRD változásainak végrehajtására is, és a számviteli standardok várható változásai miatt aktualizálja pénzügyi beszámolási (FINREP) javaslatait.
- Belső irányítás: 2009-ben a CEBS magas szintű alapelveket vezetett be a kockázatkezelésben. 2010-ben ezekkel az alapelvekkel összefüggésben át szándékozik alakítani a kockázatkezelésre vonatkozó iránymutatások struktúráját. Emellett a CEBS áttekinti a szakterületre vonatkozó jelenlegi 3. szintű termékeit, és hozzáigazítja a BCBS keretében végbement fejleményekhez.

2. PRIORITÁSÚ TEVÉKENYSÉGEK 2010-BEN

Az olyan folyamatosan fennálló témák mellett, mint a képzési programok, a számviteli és könyvvizsgálati standardok figyelemmel kísérése, a 3. uniós pénzműködés elleni irányelv végrehajtására vonatkozó iránymutatás kidolgozása, a CRD, a COREP és a FINREP végrehajtására vonatkozó kérdések megválaszolása és az éves társszervezeti felülvizsgálatok lebonyolítása, a CEBS többek között a következő témákat kívánja 2. prioritású tevékenységként kezelni 2010-ben:

- Az 1. prioritást kapott 2. pillérhez tartozó témákon kívül a 2. pillér következő területein kívánunk a felügyeleti eszközök kialakításán vagy fejlesztésén dolgozni:
 - i. üzleti, stratégiai és reputációs kockázat,
 - ii. a banki könyvben szereplő kamatláb-kockázat,
 - iii. stressz tesztelés.
- A CRD végrehajtása: A CEBS itt is további 3. szintű termékek továbbfejlesztését tervezte, különösen a nagykockázati rendtartásban javasolt finomítások, az ECAI-kra vonatkozó iránymutatások átdolgozása, valamint a működési kockázatra vonatkozó egyes részletes iránymutatások tekintetében.
- Pénzügyi konglomerátumok: 2010-ben a JCFC munkája a pénzügyi konglomerátumokról szóló irányelv (FCD) várható átdolgozásának észrevételezésére, az EU-ban működő konglomerátumokról szóló éves értesítésre és a CEBS és a CEIOPS által a kollégiumokra vonatkozóan végzett munka konglomerátumokra vonatkozó vetületeinek figyelemmel kísérésére összpontosít az FCD-vel való konzisztencia biztosítása érdekében.
- PRIP-k: a CEBS 2009 második felében kezdte meg a lakossági befektetési terméksomagokra (PRIP) vonatkozó munkát. 2010-ben a CEBS várhatóan továbbra is figyelmet fordít e témára. A CEBS többek között a CEIOPS és CESR társbizottságokkal együtt észrevételezheti az Európai Bizottság jogalkotási javaslatának 2009 végére várható vázlatát, amelyet 2010 közepére határozottabb javaslatok követhetnek.

3. PRIORITÁSÚ TEVÉKENYSÉGEK

3. prioritású tevékenységként több tevékenységet jelöltünk meg. Ezekre 2010-ben csak akkor kerül sor, ha a CEBS-nek elég erőforrása áll rendelkezésre. Tekintve a jelen helyzetet, nem biztos, hogy ez így alakul. Az alacsony prioritású témák közé tartoznak a következők:

- alkalmas és megfelelő követelmények kialakítása a többi 3. szintű bizottsággal együtt,
- az általános klíringtagként működő bankok esetében releváns kockázatkezelési vonatkozások elemzése,
- a nem együttműködő joghatóságok adatbázisainak és jegyzékeinek frissítése és karbantartása.

[A CEBS éves jelentése](#)

CEBS iránymutatás az instrumentumokra vonatkozóan

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottsága (CEBS) közzétette a tőkeinstrumentumokra vonatkozó végrehajtási iránymutatását.

A z átdolgozott tőke megfelelési irányelv (CRD) kifejezett szabályokat vezet be a tőkeként elfogadható instrumentumok kezeléséről, különösen pedig az intézmények által az induló saját erő részeként történő szerepeltetés előírásairól. A módosításokat 2010. október 31-ig kell átültetni a tagállamok nemzeti jogába, és 2010. december 31-től alkalmazandók.

Ez a munka a válasz az átdolgozott CRD 63a (6) cikkére, amely előírja a CEBS részére az 57. cikk (a) bekezdésében említett instrumentumokra vonatkozó felügyeleti gyakorlatok konvergenciáját illető iránymutatások kidolgozását.

E rendelkezések alapján 10 kritériumot dolgoztak ki az induló saját erőben korlátozás nélkül szerepeltethető tőkeinstrumentumok vizsgálatához. E kritériumok képezik a CEBS iránymutatásának alapját.

A 2009/111/EK irányelv (CRD II) 4. preambulumban bekezdése alapján a kritériumok kidolgozása során a CEBS az olyan nem tőkeegyesítő társaságok konkrét vonásait is figyelembe vette, mint a szövetkezetek és kölcsönös pénztárak.

A CEBS a szükséges mértékben kész az 57(a) cikkre vonatkozó iránymutatásaiban a globális szabályozási keretek jövőbeni változásait is figyelembe venni a tőkeinstrumentumok meghatározását illetően.

[A CEBS 2010. június 14-i sajtóközleménye](#)

CEBS jelentés a javadalmazási politikákra vonatkozó magas szintű alapelveinek nemzeti végrehajtásáról

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottsága (CEBS) közzétette a 2009 áprilisában kiadott, szabályozóknak és szabályozott intézményeknek egyaránt címzett, a javadalmazási politikákra vonatkozó magas szintű alapelveinek nemzeti végrehajtásáról szóló jelentését.

Az alapelvek kialakítása során a CEBS szorosan együttműködött a Pénzügyi Stabilitási Tanáccsal, az Európai Bizottsággal és a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottsággal, valamint az Európai Értékpapírpiaci Felügyeleti Bizottsággal. A pénzintézeteknek a fennálló szerződések újratárgyalásához szükséges lépések megtételét szolgáló átmeneti időszakot követően 2009 harmadik negyedévének végéig voltak hivatottak az alapelveket alkalmazni és végrehajtani.

A CEBS két tanulmányt folytatott; az első a nemzeti szabályozási és felügyeleti cselekvésekre összpontosított, a második pedig az intézmények és felügyeleti hatóságok általi végrehajtást mérte fel. A második tanulmányban az intézményekben történt végrehajtást illetően bemutatott megfigyelések főleg a nagy hitelintézetekre vonatkozó részletes információkra és példákra alapulnak.

A felügyeleti és intézmények egyaránt jelentős előrelépést tettek a javadalmazás területén; a változtatásra irányuló erőfeszítéseik folyamatosak és valódiak, a legtöbb ország a felügyeleti iránymutatásának támogatásával a javadalmazásra vonatkozó szabályozási megközelítést fogadott el. Az intézmények körében megfigyelt leginkább konkrét változtatások azokhoz az irányítási mechanizmusokhoz fűződnek, amelyeknek támogatniuk kell a javadalmazási politikát és gyakorlatot. Egyre elterjedtebbek a változó javadalmazás halasztására irányuló konstrukciók.

Megjegyezték azonban, hogy a kompenzációs rendszer összes lényeges kockázattal történő korrekciója tekintetében kevésbé kielégítő a végrehajtás. A felügyeleti hatóságok által a CEBS alapelvei átvételének támogatására hozott előírásai és a felügyelt intézményekben megfigyelhető javadalmazási politikák és gyakorlat között még mindig előfordulhat eltérés. A leginkább szembetűnő esetekben ezeket az eltéréseket az új területeken (pl. kockázattal korrigált teljesítménymérés területén) a még nem eléggé fejlett gyakorlat vagy az olyan dimenziókra vonatkozó bizonytalanság okozza, mint a tárgyi hatály, arányosság és honos-befogadó viszonyok, valamint ezeknek az intézmények a gyakorlatára kifejtett lehetséges hatásai.

A CEBS a jelentés megállapításait a javadalmazási alapelvek most zajló végrehajtásához, valamint a CRD 3 előírásai szerint a javadalmazási politikára és gyakorlatra vonatkozó iránymutatások elkészítéséhez használja fel.

[A CEBS 2010. június 11-i sajtóközleménye](#)

CEBS módszertan a harmadik országok titoktartási rendelkezései egyenértékűségének felmérésére

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottsága (CEBS) közzétette a harmadik országok titoktartási rendelkezéseinek a CRD-vel való egyenértékűségének felmérésére szolgáló módszertanát.

Az átdolgozott tőkeegyelemezési irányelv (CRD) 131a cikke lehetővé teszi a harmadik országok felügyeleti hatóságainak részvételét a felügyeleti kollégiumokban, feltéve, hogy rájuk az összes illetékes hatóság véleménye szerint a CRD 1. fejezet 2. szakaszában található előírásokkal egyenértékű titoktartási előírások vonatkoznak.

A CEBS tagjai megállapodtak egy – a felügyeleti kollégiumokon belül használatos – kritériumrendszer összeállításáról, amelynek alapján zajlik majd a harmadik fél országok felügyeleti hatóságainak EGK felügyeleti kollégiumokban történő részvétele céljából folytatott első vizsgálat.

Ennek megfelelően a módszertan a következőket foglalja magába:

- a CRD által előírt szakmai titoktartási normákat megtestesítő kulcsfontosságú alapelvek;
- az egyes alapelvek által a CRD-nek megfelelően elérni kívánt cél; valamint
- az egyenértékűség alapvető mutatói, amelyek irányt mutatnak annak meghatározásához, hogy az adott joghatóság jogrendszerében megtalálható rendelkezések egyéb tényezőkkel együtt elérik-e a CRD megfogalmazásából következő alapelvek és célkitűzések megvalósulását.

A kollégiumok tagjainak a módszertanban vázolt kritériumrendszert kell alkalmazniuk a harmadik országok titoktartási rendelkezéseinek vizsgálata során.

[A CEBS 2010. június 15-i sajtóközleménye](#)

CEBS iránymutatás a kollégiumok operatív működésére

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottsága (CEBS) közzétette a kollégiumok operatív működésére vonatkozó iránymutatásait.

Az átdolgozott tőke megfelelési irányelv (CRD) az erőteljesebb koordináció és együttműködés eszközeként előírja a felügyeleti kollégiumok létrehozását, amelyekben az illetékes hatóságok egyeztetnek a kulcsfontosságú felügyeleti feladatokról. A kollégiumok várhatóan megkönnyítik a folyamatban lévő felügyeleti eljárásokat, továbbá szerepet játszanak a vészhelyzetekre való felkészülésben és azok kezelésében.

Ezek az iránymutatások az átdolgozott CRD azon előírására adott válaszok, amely szerint a CEBS-nek kell kidolgoznia a kollégiumok operatív működésére vonatkozó iránymutatást. Emellett céljuk a CRD rendelkezéseit kiegészíteni olyan esetekben, amelyekben az inkonzisztenciák elkerülése és a kollégiumi gyakorlatok konvergenciájának előmozdítása érdekében további iránymutatás tűnik szükségesnek.

A magyarázó szöveggel kísért rövid alapelvek formájában megszerkesztett iránymutatásokat úgy alakították ki, hogy azok a lehető leggyakorlatibbak legyenek. Céljuk iránymutatást nyújtani az adott kollégiumba bevont felügyeleti által végzendő különböző feladatokhoz, kezdve a kollégium létrehozásának folyamatával. Emellett a kollégiumi tagok közti információcsere megszervezéséről, valamint a felügyelt intézmények vezetésével folytatott kommunikációról, a feladatok önkéntes megosztásáról és delegálásáról, valamint a CRD-ben meghatározott – a belső modellek használatának engedélyezésére és a csoport és tagjai birtokában lévő saját erő megfelelőségére vonatkozó – közös határozatok elfogadásáról is tartalmaznak iránymutatást. A kollégiumokban résztvevő felügyeleti továbbá iránymutatást kapnak a makro-prudenciális kockázatok megfelelő figyelembe vételéhez, valamint a tevékenységek tervezéséhez és összehangolásához nemcsak folyamatos üzletmenet, hanem vészhelyzetek esetére is.

A kollégiumi iránymutatásokra vonatkozó munkája során a CEBS arról is megbizonyosodott, hogy az iránymutatás a kollégiumokra vonatkozóan globális szinten zajló kezdeményezésekkel is konzisztens, és továbbra is szoros figyelemmel kíséri a világban zajló fejleményeket annak biztosítása érdekében, hogy a felügyeleti kollégiumok európai megközelítése jól illeszkedjen a globális szemlélethez.

Az iránymutatásokat az átdolgozott CRD-ben elképzelt felügyeleti munka jogi keretein belül dolgozták ki, nem vetítik előre az e területen a jövőben kialakuló szabályozási fejleményeket.

A CEBS elvárja, hogy tagjai legkésőbb 2010. december 31-ig, az átdolgozott CRD hatályba lépésének napjáig teljes körűen hajtsák végre az iránymutatásokat.

2010. június 15.

[A CEBS sajtóközleménye](#)

Megjelent a CEIOPS éves jelentése

ELNÖKI ELŐSZÓ

Gabriel Bernardino, a CEIOPS elnöke - ISP, Portugália

A pénzügyi felügyelet számára érdekfeszítő és kihívásokkal teli időket élünk, különösen a biztosítási és nyugdíjpénztárak területén. Egy évvel ezelőtt a pénzügyi válság hatásairól gondolkodtunk. Tizenkét hónappal később egyesek véleménye szerint a válság lecsengett. Az európai pénzügyi felügyeleti keretrendszer lehetséges későbbi válságokra való felkészítése során azonban új kihívások merültek fel.

Ez az első alkalom, hogy a CEIOPS elnökeként először írok az CEIOPS Éves Beszámolójához, és szeretném megragadni a lehetőséget, hogy megemlékezzek kiváló elődömről, Thomas Steffenről, aki rendkívüli elkötelezettséggel és bátorsággal vállalt létfontosságú szerepet abban, hogy átvehesse a szervezetet a legutóbbi, nagy igénybevételt jelentő időkhöz.

A 2009. évre vonatkozó Éves Beszámoló számos fontos kérdést érint, kiemelve a CEIOPS minden tevékenysége mögött meghúzódó alapelveket: az elszámoltathatóságot, az átláthatóságot és az egyeztetést.

A biztosítás felügyelet összefüggésében 2009 során a Szolvencia II. végrehajtási intézkedésre vonatkozó tanácsadás időben történő biztosítása volt az egyik projekt, amely a leginkább igénybe vette erőforrásainkat. A Szolvencia II. Irányelv merész végrehajtási határidőt tűzött ki 2012 októberére, és a CEIOPS képes volt tanáccsal szolgálni az új rendtartás minden vonatkozó területére nézve, figyelembe véve az 1. szintű Irányelv szöveget, és beépítve a válság megfelelő tanulságait.

A foglalkoztatói nyugdíjak oldalán különösen fontos felismerni, hogy az Európai Unióban a nyugdíjak területén fellelhető termékek óriási változatossága dacára lépéseket kell tenni a nyugdíjak biztonságát illetően egy következetesebb és erőteljesebb európai megközelítés kialakítására. A CEIOPS több felmérést és jelentést készített, amelyek növelték az uniós nyugdíjügylekre vonatkozó ismeretek és közös értelmezés átfogó szintjét. 2010 során várjuk az Európai Bizottság által tervezett, a nyugdíjakról szóló Zöld Könyv megjelenését, amely az elkövetkező évekre várhatóan merész nyugdíjszabályozási tervet határoz meg.

Végül, az európai pénzügyi szolgáltatások felügyeleti területén a makro és mikro pénzügyi felügyelet jelentős reformjai miatt mélyreható változás előtt állunk. Az új Európai Felügyeleti Hatóságok [Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA), Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA), valamint az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatói Nyugdíj-felügyeleti Hatóság (EIOPA)]. fontos új jog- és felelősségi körökhöz jutnak. A CEIOPS támogatja és várja az átalakulást és az azzal járó kihívásokat. Hiszem, hogy az új megközelítés az Unió pénzügyi piacainak eredményesebb, összehangoltabb és hatékonyabb szabályozásához és felügyeletéhez vezet, amelynek minden európai polgár előnyét látja.

2010. ÉVI MUNKAPROGRAM – ÖSSZEFOGLALÓ

A CEIOPS örömmel terjeszti elő 2010. évi munkaprogramját. A CEIOPS 2010. évi munkaprogramjában bemutatott kérdéskörök jó része a „szokásos üzletmenet” részének tekinthető, azonban nem veszítjük szem elől a várhatóan 2011 kezdetétől működésbe lépő új felügyeleti struktúrára történő átmenet részeként 2010 során szükségessé váló jelentős mennyiségű többletmunkát. Ez viszont olyan nagyfokú rugalmasságot igényel, amelyet kizárólag munkánk gondos prioritizálásával lehet megvalósítani.

A korábbi évekhez hasonlóan a CEIOPS 2010. évi munkaprogramját a politikai, a külső és a belső prioritások szerint alakította ki. A CEIOPS továbbra is jelentős súlyt fektet a konvergencia, a pénzügyi stabilitás és a fogyasztóvédelem kérdéseinek, ugyanakkor megfelelő rugalmasságot biztosít ahhoz, hogy az új felügyeleti felépítésre történő átállásból fakadó további feladatokat is be tudja illeszteni. Az előszó írásakor nem minden ilyen feladatot lehetett biztonsággal előre látni, mint ahogy a feladatok terjedelmét és határidejét sem. A CEIOPS azonban a számára meghatározott feladatok és a változó piaci feltételek fényében továbbra is helyt kíván állni.

BIZTOSÍTÁS

A biztosítás területén 2010-ben is a Szolvencia II. marad a kulcsfontosságú projekt a CEIOPS számára. Miután az Európai Bizottság 2007 júliusában közzétette a Szolvencia II. keretirányelvre vonatkozó javaslatát, a politikai tárgyalások eredményeképpen az Európai Parlament 2009. április 22-én elfogadta az irányelvet. Az irányelv hivatalos közzétételére előreláthatólag 2009 őszén kerül sor. 2010 januárjának végén a CEIOPS közzéteszi a második szintű végrehajtási intézkedésekre vonatkozó végleges tanácsait, amelyek az irányelv szövegéről folytatott tárgyalások záró szakaszában bekerült témákra (pl. a futamidő csökkentésére) terjednek ki, és figyelembe veszik az egyeztetés során a korábbi tanácsokra érkezett észrevételeket, valamint az elmúlt két év pénzügyi-gazdasági válságának tanulságait. A Szolvencia II projekt egyik következő lépése egy újabb mennyiségi hatástanulmány (QIS) elvégzése lesz 2010-ben. A CEIOPS továbbra is részt vesz a második szintű megbeszéléseken (EIOPC), amelyek során a Bizottság a javasolt végrehajtási intézkedések jogi formájáról, struktúrájáról és lényegéről egyeztet a tagállamokkal. A CEIOPS továbbra is kész tanácsairól bővebb felvilágosítást adni az érdekeltek, az Európai Parlament és a Tanács részére.

SZOLVENCIA II. – ÁTTEKINTÉS

A CEIOPS által a Szolvencia II. tekintetében 2010-ben teljesítendő feladatok részletei az Európai Bizottság 2009. június 12-i levelén és az ahhoz csatolt időterven alapulnak.

A CEIOPS második szintű végrehajtási intézkedésekre vonatkozó tanácsai a 2010 elején elkészülő QIS5 technikai specifikációjának alapját képezik.

A CEIOPS tervezi továbbá, hogy a QIS5 felmérés eredményeinek és az Európai Bizottság által a második szintű végrehajtási intézkedések elfogadásában tett előrehaladás figyelembe vételével megkezdje a harmadik szintű iránymutatások kidolgozását a Szolvencia II. rendtartás sikeres végrehajtásához leginkább iránymutatást igénylő területeken.

SZOLVENCIA II – 1. PILLÉR

A 2009 végén zajlott egyeztetéseket követően 2010 januárjának végére a CEIOPS be kívánja nyújtani a második szintű végrehajtási intézkedésekre vonatkozó tanácsainak harmadik, egyben végleges gyűjteményét.

Ez a harmadik gyűjtemény tartalmazza az 1. pillér konkrét témaköreit a tőkekövetés, a tulajdoni részesedések kezelése, az elhárított alapok konkrétumai, az SCR szabványos képletben szereplő kockázati modulok korrelációja, a vállalkozás-specifikus paraméterek és egyszerűsítések technikai céltartalék-számításban történő felhasználása, valamint az SCR szabványos képlet tekintetében.

Az SCR szabványos képletre vonatkozó tanácsadás részeként a CEIOPS közzéteszi az SCR modulok kalibrálására vonatkozó tanácsait, valamint az MCR kalibrálására vonatkozó álláspontját (amely az SCR ún. „folyosó-megközelítés” szerinti kalibrálásától függ).

A nem-életbiztosítási katasztrófakockázati almodul szabványosított forgatókönyveit is kialakítjuk a QIS5 alatti teszteléshez megfelelő időben.

A belső modellek tekintetében 2010-ben a CEIOPS tanácsokat ad ki a részleges belső modellek kezeléséről és a részleges belső modellek szabványos képletbe illesztéséről.

2009 júliusában létrejött egy konkrétan a belső modellekkel foglalkozó munkacsoport azok alkalmazását megelőzően. A munkacsoport célja az önálló vállalkozások és csoportok részére előzetes harmadik szintű iránymutatás kialakítása annak érdekében, hogy a belső modellek előzetes alkalmazása során követendő folyamatoknál segítse a tagállamok közti felügyeleti konvergenciát. Ez a CEIOPS által 2009-ben a második szintű végrehajtási intézkedésekről kiadott tanácsokat követi a belső modellek jóváhagyási folyamatának előzetes alkalmazása tekintetében.

SZOLVENCIA II. – 2. ÉS 3. PILLÉR

A 2010. január végén esedékes második szintű tanácsok harmadik, egyben utolsó körének részeként egyeztetést követően a CEIOPS előterjeszti az újracsomagolt hitelekre és befektetésekre és a megtérülési idő meghosszabbítására (más néven a 2. pillér csillapítója) vonatkozó második szintű tanácsait.

Mivel a CEIOPS 2011-ben a 2. és 3. pillérhez tartozó nagyszámú témában kíván harmadik szintű iránymutatást kiadni, a 2010. évi terv az iránymutatás-tervezetek elkészítését és az azokról folytatandó egyeztetést célozza, ideértve a (viszont)biztosítók nyilvánosság és felügyeleti hatóságok részére történő minőségi és mennyiségi beszámolására vonatkozó iránymutatást. A cél az ECOFIN 2007. december 4-i következtetéseiben kért közös beszámolási formátumok 2012. évi bevezetése révén egy harmonizált megközelítés kialakítása.

CSOPORTOS KÉRDÉSEK

2010 januárja végére a CEIOPS elő kívánja terjeszteni a második szintű végrehajtási intézkedésekre vonatkozó tanácsainak harmadik, egyben végső összeállítását. Ez az összeállítás a centralizált kockázatkezelésű biztosítói csoportokra vonatkozik, és tükrözi a 2009 végén folytatott egyeztetést követően kapott észrevételeket.

2010 elején a CEIOPS emellett egyeztetést folytat a csoportfelügyelet harmadik ország joghatósága alatti egyenértékűségének, valamint a harmadik országok joghatóságai által alkalmazott számítások egyenértékűségének felmérése során alkalmazandó kritériumokról a levonás-aggregálás módszerével összefüggésben. A tanácsok 2010 márciusának végén várhatók.

2010-ben emellett a CEIOPS várhatóan elkészíti a Co-Co-k (közös tanácsadás) vázlatát is, hogy azok a Szolvencia II. keretrendszerében és az új felügyeleti struktúrában kerüljenek a Felügyeleti Kollégiumokba.

A JELENLEGI BIZTOSÍTÓI CSOPORTOKRÓL SZÓLÓ IRÁNYELV KERETÉBEN FELMERÜLŐ, CSOPORTOKRA VONATKOZÓ KÉRDÉSEK

A CEIOPS figyelmét követeli továbbá a határokon átnyúló biztosítói csoportok jelenlegi szabályozási keretek között történő felügyelete. A CEIOPS 2010-ben továbbra is a felügyeleti gyakorlat konvergenciájára és a felügyeleti együttműködésre összpontosít a biztosítói csoportokra nehezedő felügyeleti teher minimálisra csökkentése érdekében. Az előző évhez hasonlóan ez a tevékenység is kapcsolódik a felügyeleti kollégiumokra vonatkozó Szolvencia II.-vel kapcsolatos munkákhoz a vezető felügyelet szerepének és a jelenlegi Co-Co-k működésének tisztázása, megerősítése és karcsúsítása révén.

A CEIOPS továbbra is figyelemmel kíséri a Felügyeleti Kollégiumok működését. A CEIOPS elkötelezte magát amellett, hogy monitoring kötelezettsége részeként éves beszámolókat készít az együttműködés állásáról.

Ebben az összefüggésben a CEIOPS a Helsinki Jegyzőkönyv csoportfelügyelet megerősítésére és a kollégiumokon belüli együttműködésre történő alkalmazásáról a társszervek által készített felülvizsgálat eredményeit fogja felhasználni. 2011 elejére a CEIOPS a Co-Co-kon belüli biztonságos és időben történő kommunikáció biztosítása érdekében közös informatikai eszközt kíván bevezetni.

Az egész ágazatra kiterjedő konzisztencia biztosítása érdekében a CEIOPS által a biztosítói csoportok felügyeletével kapcsolatban végzett ágazati munkáját 3L3 szinten hangolják össze.

EGYENÉRTÉKŰSÉG

2010 márciusának végére a CEIOPS közlésezi a viszontbiztosítás és csoportfelügyelet (172., ill. 260. cikk) összefüggésében a nem uniós országok, valamint a levonás-összesítési módszer (227. cikk) tekintetében a harmadik országok által alkalmazott számítások ekvivalenciájának felmérésére szolgáló kritériumokra vonatkozó tanácsait.

A CEIOPS 2010 során a nem uniós országok induló csoportjának viszontbiztosítási és szakmai titoktartási rendtartásának ekvivalencia-vizsgálatát végzi el. Az elképzelések szerint további felmérésekre is sor kerül.

FOGLALKOZTATÓI NYUGDÍJAK

2010-ben a CEIOPS által a foglalkoztatói nyugdíjak terén végzendő munka továbbra is az információcserére és a felügyeleti együttműködésre összpontosít, célja a határon átnyúlóan működő IORP-kel (Institutions for Occupational Retirement Provisions – Foglalkoztatási Nyugdíjellátási Intézmények) összefüggésben a felügyeleti gyakorlatok konvergenciájának fokozása.

A 2009-ben az IORP irányelv végrehajtásának kulcsfontosságú vonatkozásairól szóló CEIOPS-jelentésben szereplő ajánlások nyo-

mán megkezdett számos projektet véglegesítünk. Ezek között szerepel: a határon átnyúló tevékenység meghatározásában alkalmazott különböző megközelítések gyakorlati vonatkozásait tárgyaló irat; az eszközök és források stresszhelyzetben történő elkülönítésére vonatkozó különböző nemzeti megközelítéseket tárgyaló irat; a felügyeleti beszámolási előírások és felügyeleti rendtartások közti korreláció elemzése; valamint a határon átnyúlva működő IORP-kre a fogadó tagállam által kiróható tagi és kedvezményezetti tájékoztatásra vonatkozó többletkövetelmények hatásairól szóló jelentés.

A 2010-re tervezett további tevékenységek között szerepel: a 2010. évi piaci fejleményekről szóló jelentés, az IORP-k belső ellenőrzési mechanizmusainak felmérésen alapuló elemzése, a konkrétan foglalkoztatói nyugdíjakra összpontosító, a válsághoz kapcsolódó projekt; valamint a járulékalapú rendszerekre összpontosító projekt, amely a járulékalapú konstrukciókban részt vevő tagok életciklusának kulcsfontosságú szakaszaiban felmerülő kockázatokat kívánja feltérképezni. A CEIOPS kész hozzájárulni az Európai Bizottság által folytatott egyeztetést és a 2009. május 27-én tartott, a 17. cikkre és a határokon átnyúló IORP-kre vonatkozó Szolvencia szabályok harmonizációjáról tartott nyilvános meghallgatást követő bizottsági kezdeményezésekhez.

PÉNZÜGYI STABILITÁS

2010-ben a CEIOPS továbbra is beszámol az uniós (viszont)biztosítási és foglalkoztatói nyugdíj ágazatok pénzügyi feltételeiről és pénzügyi stabilitásáról az EFC-FST-től kapott megbízatásnak megfelelően.

Különös figyelmet fordítunk az EU (viszont)biztosítási és foglalkoztatói nyugdíj ágazata jelenlegi pénzügyi helyzetére és fejleményeire vonatkozó elemzésre. E célból a folyamatban lévő nemzeti kezdeményezések mellett a CEIOPS az egész Unióra kiterjedő stressz tesztet folytat a biztosítási ágazatban. A bankfelügyelettel együttműködésben a CEIOPS továbbra is figyelemmel kíséri az ágazatok közti terjedés kockázatait is.

A CEIOPS tovább fejleszti adatgyűjtő és –tároló rendszereit, valamint az Európai Unió foglalkoztatói nyugdíjpénztárainak, biztosító és viszontbiztosító vállalkozásainak a CEIOPS pénzügyi stabilitási jelentéseivel összefüggésben gyűjtött aktuális és visszamenőleges adatainak tárolására létrehozott adatbázist.

A CEIOPS gondoskodik róla, hogy a Szolvencia II. keretében 2012-ben hatályba lépő egységes beszámolási szabványok céljára gyűjtendő adatok között szerepeljen a pénzügyi stabilitás szempontjából szükséges adatok is.

FELÜGYELETI KULTÚRA, KONVERGENCIA ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az Unió politikai intézményei ajánlásainak és a CEIOPS tagjai kérésének megfelelően a CEIOPS továbbra is egyre több időt és erőforrást szentel a felügyeleti konvergencia kérdéseinek. 2010-ben tovább erősödik a horizontális tevékenységekre való összpontosítás, amelynek célja a közös európai felügyeleti kultúra – pl. dolgozók cseréje és képzése – és egyéb eredményes mechanizmusok – pl. közvetítés és társszereplők általi felülvizsgálat – kialakítása a biztosítási és foglalkoztatói nyugdíj ágazat felügyeleti együttműködésének és konvergenciájának fokozása érdekében.

A konvergenciához nagymértékben hozzájárul majd a közös formátumokon alapuló felügyeleti közzétételi keretrendszer kialakítása.

FOGYASZTÓVÉDELEM

A többi 3L3 bizottsággal együtt a CEIOPS 2010-ben is technikai segítségnyújtással szolgál az Európai Bizottság részére a lakossági befektetési termékcsoportok (PRIP-k) szabályozásának kialakításával összefüggésben.

A CEIOPS továbbra is szakértői hozzájárulást nyújt az Európai Bizottság részére az IMD felülvizsgálatára vonatkozó javaslat előkészítéséhez, amelyre 2010 végén kerül sor. A CEIOPS különösen a PRIP-k (fent hivatkozott) munkálatai és az IMD értékesítési gyakorlatokra vonatkozó felülvizsgálata közti kölcsönhatásra fordítja figyelmét (pl. a biztosításközvetítőkre vonatkozó tájékoztatási/díjazási előírások).

A biztosítási garanciakonstrukciók (IGS) rendkívül fontosak a biztosítottak védelme és válság idején a bizalom helyreállítása szempontjából. Az Európai Bizottság 2009 májusában a CEIOPS segítségét kérte az ilyen garanciakonstrukciókra vonatkozó munkájához. A CEIOPS 2009. június 30-án benyújtott jelentése a meghatározott rövid átgondolási időszak során összegyűjtött előzetes gondolatokat tartalmazza. A CEIOPS a Bizottság e területen végzett további munkájában kész konstruktív szerepet vállalni.

2010-ben az Általános Jegyzőkönyv rendelkezéseinek megfelelően frissítjük a nemzeti általános jóléti rendelkezésekre és a biztosítási osztályokra, illetve olyan biztosítási termékekre vonatkozó tájékoztatást tartalmazó nemzeti honlapokra mutató ugrópontok különböző adatbázisait, amelyekre nézve a befogadó tagállam illetékes hatóságai számára fel kell tárni a kötvények feltételeit. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos fent említett és további tevékenységek folytatása során a CEIOPS törekszik szoros együttműködésre törekszik a fogyasztókkal, Konzultációs Paneljével és egyéb fontos érdekeltekkel.

SZÁMVITEL

A korábbiakhoz hasonlóan a CEIOPS továbbra is követi az európai számviteli környezet fejleményeit, különösen azzal, hogy az EFRAG által a nemzetközi pénzügyi beszámolási standard (IFRS) Unión belüli alkalmazásával összefüggésben végzett munkát követi és ahhoz hozzájárul. Nemzetközi szinten a CEIOPS fő prioritásként továbbra is proaktívan követi az IASB előrehaladását a

biztosítási szerződésekre vonatkozó IFRS kialakításában (2. fázis), amely hosszabb távon a biztosítási szerződések konzisztens számvitelének alapját teremti meg. A projekt korábbi szakaszaihoz hasonlóan a CEIOPS segítséget nyújt az IASB részére. A CEIOPS konkrét célja a számviteli keretrendszer és a Szolvencia II. szerinti értékelési szabályok összeegyeztethetőségének biztosítása.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A CEIOPS szabályozási párbeszédnek szervezése, információcsere, a tagjai és harmadik országok felügyeleti hatóságai közti többoldalú jegyzőkönyvek egyeztetésének megkönnyítése, valamint a különösen a Szolvencia II-re vonatkozó képzési tevékenységek útján harmadik országokkal fenntartott szoros kapcsolatok révén tovább fejleszti nemzetközi kapcsolatait.

Európai hatósággá válásával a CEIOPS nemzetközi szerepe jelentősebbé válik. A CEIOPS által a Szolvencia II. összefüggésében a harmadik országok felügyeleti rendtartásai ekvivalenciájának felmérésében alkalmazandó kritériumok meghatározásában végzett munka valószínűleg újabb lökést ad a szabályozási párbeszédnek, előmozdítja a globális standardok specifikus vonatkozásairól folytatott megbeszéléseket.

ÁTMENET AZ ÚJ FELÜGYELETI FELÉPÍTÉSRE

A pénzügyi válság rávilágított a céljának megfelelő, erőteljes európai pénzügyi felügyeleti keretrendszer szükségességére. 2009 során a CEIOPS aktívan szerepet vállalt a politikai szinten zajló megbeszélésekben, először is az Európai Pénzügyi Felügyeletet Vizsgáló de Larosiere Magas Szintű Munkacsoport jelentésének; másodszor a kérdésre vonatkozó bizottsági közlemények és tanácsi következtetések, végül a 2009 szeptemberében az új ESA jogkörét létrehozó rendelet közzétételét követően. 2010 során a CEIOPS ugyanilyen aktív szerepet kíván vállalni, hogy biztosítsa a zökkenőmentes átállást jogutód hatósága, az EIOPA számára.

[A CEIOPS éves jelentése és munkaprogramja](#)

A Monitoring Csoport az IFAC irányítási reformjának eredményességére vonatkozó felméréséről

A Monitoring Csoport konzultációs iratot adott ki a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) irányításában végrehajtott, 2003-ban megállapodott reformok (továbbiakban: a reformok) eredményességének felméréséről, amelyre várja a nyilvánosság észrevételeit. A reformok részeként tervezett felmérésnek 2010 novemberére kell elkészülnie.

A konzultációs irat célja, hogy bármely érdeklődő hozzájárulhasson a reformok végrehajtásának a Monitoring Csoport által végzett felméréséből eredő előzetes következtetésekhez. Az előzetes következtetésekhez fűzött érdemi észrevételeket ugyanúgy várjuk, mint a végrehajtásukra vonatkozó gyakorlati javaslatokat. A Monitoring Csoport 2010. augusztus 15-ig várja az íratra adott válaszokat. A válaszokat elektronikus úton kell benyújtani a MonitoringGroup@iosco.org címre. A Monitoring Csoport várhatóan nyilvánosságra hozza az észrevételeket, kivéve, ha az észrevétel benyújtója bizalmas kezelést kér, és a kérést a Monitoring Csoport helyénvalónak találja.

A reformok a Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardokról, a Professzionális Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Kódexéről és a Nemzetközi Oktatási Standardok elkészítésével összefüggésben a standardok megállapításáról, a végrehajtási, felügyeleti és monitoring folyamatok változtatásairól rendelkeztek. Ezek a változások az egyes adatközlők által 2002-2003-ban, illetve az akkortájt jelzett, a pénzügyi beszámolásban felmerülő problémákból fakadó felhasználói bizalomvesztésből születtek. A változtatások célja a felhasználói bizalom fokozása a pénzügyi kimutatások auditálási minőségének fokozása révén. Időszerű, hogy a Monitoring Csoport most végezze el a felmérést, amikor a felhasználók bizalmát a hitelválság során napvilágra került pénzügyi beszámolási problémák negatívan befolyásolják. Így a Monitoring Csoport tagjai ismét a pénzügyi kimutatások magas minőségi színvonalú könyvvizsgálóinak fontosságára összpontosítanak.

A reformok végrehajtására vonatkozó felmérés (eredményesség áttekintése) részeként a Monitoring Csoport áttekintette a reformok rendelkezéseinek végrehajtását, emellett további változtatásokra tett néhány ehhez kapcsolódó ajánlást; ezek is szerepelnek az iratban.

A konzultációs irat révén a Monitoring Csoport a következőkről szeretne bővebben tájékozódni:

- (i) A reformok végrehajtásának felmérése, ideértve a Monitoring Csoport által esetleg figyelembe vehető bármilyen egyéb ügyet.
- (ii) Az iratban megtalálható, további fejlesztésekre vonatkozó 18 ajánlás az azokat alátámasztó elemzéssel együtt, valamint a Monitoring Csoport által azonosítható esetleges további fejlesztési lehetőségek.
- (iii) Azon következtetés, hogy a Monitoring Csoport a jelenlegi eredményességi vizsgálat befejezését követően mintegy három évvel újabb eredményességi vizsgálatot kezdeményez, kivéve, ha a körülmények arra utalnak, hogy ezt korábban kell megtennie.

A Monitoring Csoport a beérkezett észrevételek fényében előzetes következtetéseit gyakorlati végrehajtási ötletekkel módosíthatja vagy egészítheti ki. A Monitoring Csoport várhatóan 2010 novemberében vonja le végső következtetéseit és adja ki az ezzel kapcsolatos jelentést. Közvetlenül ezt követően várhatóan teljesíti az eredményességi felülvizsgálatból fakadóan vállalt kötelezettségeit, beleértve saját szerepének és a monitoringgal kapcsolatos megközelítésének felmérését.

A Monitoring Csoportnak Az IFAC reformok áttekintése – konzultációs irat, 2010. június 10. című konzultációs irata az IAIS honlapján található, a www.iaisweb.org címen.

2010. június 11.

[Biztosításfelügyelet Nemzetközi Szövetségének sajtóközleménye](#)

A MONITORING CSOPORTRÓL

A Monitoring Csoport konszenzusos alapon működő, többek között a reformok végrehajtásának monitoringjáért felelős szabályozó és nemzetközi közérdekű szervezeteket egyesítő csoport. A Monitoring Csoport hat tagból és egy megfigyelőből áll. A tagok: a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (Bázeli Bizottság), az Európai Bizottság, a Pénzügyi Stabilitási Testület, a Biztosításfelügyelet Nemzetközi Szövetsége (IAIS), az Értékpapírfelügyelet Nemzetközi Szervezete (IOSCO) és a Világbank. A Független Könyvvizsgálói Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) megfigyelőként vesz részt. A Monitoring Csoport elnöke az IOSCO. Az elnök jelenleg az IOSCO Technikai Bizottságának alelnöke, Hans Hoogervorst. Hoogervorst úr a Holland Pénzügyi Hatóság vezérigazgatójának elnöke.

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

NEMZETKÖZI HÍREK

A CEIOPS 2010. JÚLIUS 1-2-I TAGGYÜLÉSÉNEK (MM) KIEMELT NAPIRENDI PONTJAI

A tallini MM-en a résztvevők várhatóan elfogadják a pénzügyi viszontbiztosításokról szóló harmadik szintű iránymutatás első verzióját.

Az IT Task Force kapcsán az IGSRR elnök előterjesztésében kerül tárgyalásra az EU-szintű harmonizált adatszolgáltatás megvalósulásához szükséges feladatok ismertetése, valamint a tagállamok ehhez kapcsolódó kötelezettsége. Az MM szintén az IGSRR elnök előterjesztésében tárgyalja a Credit Default Swaps lehetséges szerepét a biztosítási szektorban kitekintéssel a CRD és a Szolvencia II tőkekövetelményének összehasonlításra és az esetlegesen fellelhető párhuzamra (nota bene: a tőkekövetelmény számítás eltérő).

A márciusi ülésen elfogadott, a felügyelet Szolvencia II-re való felkészültségét felmérő kérdőívre 28 CEIOPS tagtól és megfigyelőtől érkezett válasz. A felmérés eredményét összegző jelentés megtárgyalása és elfogadása is szerepel az ülés napirendjén.

A közelgő kezdés időpontjára való tekintettel az MM kiemelten foglalkozni a belső modellekre vonatkozó preapplikációs folyamattal kapcsolatos javaslatokkal, melyeket a Belső Modellek munkacsoport vezetője fog ismertetni.

Várhatóan központi téma lesz a hamarosan induló QIS5 folyamat és az arra való felkészülés. A tagok döntenek a csoporteredmények feldolgozásának folyamatáról, amely garantálja, hogy a CEIOPS bizalmasan kezeli a beérkező adatokat valamint a nem-élet és egészség kockázati modulok finomítását elősegítő központi adatbázist.

A CEIOPS 2010-ES JELENTÉSE A FELÜGYELETI KOLLÉGIUMOK MŰKÖDÉSÉRŐL

A jelentés a rendelkezésre álló adatok kiértékelésén keresztül mutatja be a felügyeleti szervek közötti együttműködés elmúlt évekhez képest megfigyelt fejlődését.

A CEIOPS a jelentésében a minél hatékonyabb felügyelési munka érdekében kiemeli a kollégiumi tagok személyes találkozásának fontosságát. Ennek következtében a későbbiekben még nagyobb hangsúlyt kívánnak fektetni a területen elvárt fejlődés mérésére illetve kiértékelésére.

A jelentés elkészítéséhez a CEIOPS az Európai Gazdasági Térségben megtalálható, közel 108 határon átnyúló biztosítói csoportra vonatkozóan gyűjtött adatokat a felügyeleti intézményeken keresztül.

A jelentés teljes terjedelmében az alábbi link alatt található meg: <http://www.ceiops.eu/media/files/publications/reports/20100401-CEIOPS-Report-on-functioning-of-Colleges-of-Supervisors.pdf>

CEIOPS JAVASLATOK

A harmadik országok egyenértékűség-értékelésének technikai kritériumairól szóló CEIOPS javaslat a Direktíva 172, 227 és 260-as cikkein alapszik.

Az említett CEIOPS javaslat célja, hogy olyan technikai kritériumokat állítson föl, melyek révén az egyenértékűség becslés biztosítja, hogy a harmadik ország jogalkotói és felügyeleti intézményei a Szolvencia II direktívában foglaltakkal egyenértékű védelmet biztosítsanak a biztosítási kötvény-tulajdonosoknak valamint a kedvezményezetteknek.

A javaslatról bővebben a következő link alatt található információ:

<http://www.ceiops.eu/index.php?option=content&task=view&id=660>

A március 29-30-i MM-en hagyták jóvá az MTSZ és az SZTSZ sztenderd formula nem-élet valamint egészség kockázati modulok kalibrációjáról szóló második szintű végrehajtási szabályokra vonatkozó CEIOPS javaslatot.

A javaslat teljes terjedelmében a következő link alatt található: <http://www.ceiops.eu/media/files/pressreleases/20100408-CEIOPS-Members-Meeting-SII-Final-Advice-calibration1.pdf>

HAZAI HÍREK

CEIOPS SZEMINÁRIUM (FELÜGYELETEK RÉSZÉRE)

2010. június 7-8-án került megrendezésre Budapesten a Szolvencia II adatszolgáltatási- és közzétételi követelményekről szóló szeminárium, melynek a felügyelet volt a házigazdája.

Az előadások során a résztvevők megismerkedhettek az új, Szolvencia II alapján strukturált adatszolgáltatás, mint a felügyelés egyik alapvető eszközével (SRP), továbbá az adatfeldolgozás gyakorlati kihívásaival (IT). A szeminárium tematikája nagy hangsúlyt fektetett az egyes eltérő (kis és közepes nagyságú, szülő- illetve csoportszintű; sztenderd illetve belső modellt alkalmazó) intézmények adatszolgáltatási- és közzétételi követelménykülönbségeinek kiemelésére.

PIACI KONZULTÁCIÓ A QIS5-RŐL

2010. június 24-én került sor a felügyelet szervezésében a QIS5-tel kapcsolatos piaci konzultációra. Az QIS5 egy fontos mérföldkő a Szolvencia II bevezetésére történő felkészülésben. Mivel várhatóan az QIS5-ös hatástanulmány lesz az utolsó az új szabályozás bevezetése előtt, ezért különösen fontos, hogy lehetőleg az összes magyarországi biztosító részt vegyen benne. A legújabb hatástanulmány kiváló alkalmat szolgáltathat a jogalkotóknak, hogy a bevezetés előtti utolsó finomhangolásokat a tanulmány eredményei alapján elvégezzék.

A QIS5-ben való részvételre június 30-ig lehet jelentkezni.

http://www.pszaf.hu/bal_menu/szakkonz/2010szakmkon/szakkonz2010_QIS5.html

BESZÁMOLÓ AZ NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM NÉGYOLDALÚ SZOLVENCIA II MUNKACSOPORTJÁNAK MUNKÁJÁRÓL

A Nemzetgazdasági Minisztérium négyoldalú (NGM, PSZÁF, MABISZ, MAT) Szolvencia II Munkacsoportja ebben a negyedévben is folytatta a második szintű végrehajtási szabályok vitáját. A bizottsági tervezetek közül további 23 került az NGM munkacsoportjának napirendjére (így összesen már 39 témát tárgyalta a munkacsoport a várható 55-ből).

Az első negyedév óta eltelt időben érintett területek: részesedések kezelése; újracsomagolt kölcsönök befektetésére vonatkozó követelmények; biztosítástechnikai tartalékok (kockázatmentes hozamgörbe); csoportfelügyelet koordinációja; működési kockázat modulja; immateriális javak kockázati modulja; életbiztosítási kockázati modul; kockázatsökkentési technikák; biztosítóspecifikus paraméterek; nem-életbiztosítási kockázati részmodul; biztosítástechnikai tartalékok és a halasztott adók veszteségelnyelő képessége miatti kiigazítás; csoportszintű belső modell elfogadása; részleges belső modell; elkülönített alapok; piaci kockázati modul; központosított kockázatkezeléssel rendelkező csoportok csoportszintű SZTSZ megfelelésének felügyelete; harmadik országok egyenértékűsége; koncentrációs és kamatriskó kockázati részmodulok; egészbiztosítási kockázati modul; egyszerűsített számítások; korrelációs paraméterek frissítése; MTSZ.

GAP ANALÍZIS

A felügyelet az új Szolvencia II szabályozásra való áttérés folyamatában felmérte, hogy áll a biztosítói piac felkészültsége. A biztosítók Szolvencia II-vel kapcsolatos felkészültségét a felügyelet több kiemelt témakörben, 21 kérdésen keresztül értékelte. A felmérés intézményekre vonatkozó eredményét az adott intézménnyel való személyes találkozók (prudenciális megbeszélés, átfogó vizsgálatok, stb.) ismerteti a felügyelet.

A GAP analízis átfogó tapasztalatait az alábbi linken olvashatják:

http://www.pszaf.hu/data/cms2151450/solvII_gap_100505.pdf

Pénzpiaci állásfoglalások

[pénzpiaci állásfoglalások](#)

Tőkepiaci állásfoglalások

[tőkepiaci állásfoglalások](#)

Pénztári állásfoglalások

[pénztári állásfoglalások](#)

Biztosítási állásfoglalások

[biztosítási állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével keresse Binder István sajtósóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen. Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, regisztráljon a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu). Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete